

ta austrų laivynė, kuris yra nuste Pola.

Sulyg šitų žinių, vieno kariško laivo įgula, susidedanti daugiausia iš dalmatų, užklupo aficierus ir užrakino juos į kajutas. Sukilusieji jūreiviai manė išvesti naktinį laivą iš uosto ir perduoti jį italams.

Suokalbį vienok tapo susektas, ir likusieji laivai atidarė ugnį. Sukilusieji jūreiviai atsakė su visomis savo kanuolėmis; mušė jo apie valandą laiko, o po to jie iškėlė baltą vėliavą. Pranešama, kad sukilėliai pusėtinai sugadino drednotą Rader-ki. Manoma, kad visi sukilėliai bus sušaudyti.

Amsterdamas. Žinia iš Berlio praneša, kad kaizeris, paskutinį sykį atsilankydamas ant vakarinio karės fronto, kur daug vokiškų kareivių buvo užmūsta, nusėdo nuo arklio, atsiklaupė ant žemės ir pradėjo melstis. Pasiūkdamas, jis buk pasakęs: "O, Viešpatie! Aš to nenorėjau!"

Washingtonas. Italų ambasada Washingtone pranešė Amerikos valstijos departamentui, kad austro-vengriškos pačtos valdininkai atsiskakė priimti krasn Vatikano laiskus net ir tame atsitiktume, kada laiskai buvo pažymėti oficiališka popiežiaus sekretoriaus žyme.

IS AMERIKOS.

LANSING—VALSTIJOS SEKRETORIUS.

Washington, D. C. Prezidentas Wilsonas, vieton rezignavusio W. J. Bryano, paskyrė valstijos sekretorium Robertą Lansingą iš New Yorko. Robertas Lansingas iki šiolio buvo prezidento ir Bryano patarėju klausimuose, kurie palyti tarptautiškas teises, nes jis skaitosi vienu iš geriausių žinovų toje srityje. Atsisakius nuo vienos Bryantui, Lansing pasirašė ant antros notos, pasiūstos Vokietijai.

ŽEMĖS DREBĖJIMAI.

Los Angeles, Cal. Imperial Valley klonų smarkus žemės drebėjimas viską išnaikino ant to mylių ploto. Miestelį El Centro išliko čielė tik 2 namai. Žuvo čia 15 žmonių. Išgriautas taipgi miestelis Calexico. Ir čia žuvo kiek žmonių, bet žuvusių skaičius dar nežinomas. Mieste Mexical užmūsta 13 žmonių, o sugriauta veik visi namai. Žemės drebėjimas daug nuostolių pridirbo taipgi mieste Brawley ir kituose. Nuostoliai, žemės drebėjimo padaryti, pereina milijoną doliarų.

SULAIKĖ AMUNICIJA RUSIJAI.

Seattle, Wash. Čia tapo sulaukta Rusijos užsakymo ir padirbtą amuniciją, nes Rusija, nors buvo pasizadėjusi iškalno užmokėti, to nepadarė. Turbut Rusijai trūksta jau pinigų, ir ji pas Amerikos fabrikantus kredito neturi. Laivas Minnesotą, kuris turėjo tą amuniciją gabenti Vladivostokan, ten neplauks.

PASKOLA FRANCUIJAI.

New York. Per tarpininkystę Paryžiaus Rotschildų banko, žinomas Amerikos bankierius, pinigų trasto organizatorius J. P. Morgan, leidžia Amerikoj naują paskolą Francuijai. Kiek Francuija skolina nuo Amerikos pinigų, tas iki šiol nepagarsinta. Iki šiol Francuija svetur pakolų neieškojo, nes namieje buvo daugiau negu reikalingi pinigai; Francuija kitas apirpindavo savo pinigais. Manoma, kad Francuijos paskola nepereis 50 milijonų doliarų.

HUERTA SUARESTUOTAS.

El Paso, Texas. Buvusis Mexikos prezidentas gen. Huerta atvyko į El Paso. Su juom buvo generolas Orozco. Abudu jie tapo suarestuoti sulyg prsakymo amerikoniškos valdžios iš Washingtono. Juos paimta į Fort Bliss, kur jie lauks tolimesnų tyrinėjimų. Suvalstijų valdžia gavo žinių, kad gen. Huerta nuyko į El Paso, čia pat ant rubėžiaus tarp Mexikos ir Suvalstijų ir ten planavo, kaip sukėlus dar vieną naują re-

voliuciją Mexikoj. Vėliaus juos paleista, kuomet užstatyta už juos bondsai: \$15,000 už Huerta ir \$7,500 už gen. Orozco. Sakoma, kad Huertos suarestavimas tapo padarytas sulyg tiesioginio prsakymo prezidento Wilsono.

NELAIMĖ ANT GELEZINKELIO.

Gettysburg, Pa. Ant Western Maryland gelezinkelio susimušė du gelezinkelio traukiniai ir išdalies susidaužė, o kiti vagonai nupuolė į revą nuo tilto. Užmūsta prie to 8 pasazieriai, o 14 yra sunkiai sužeisti. Manoma, kad urve yra dar daugiau nelaimės aukų.

RIAUSĖS PRIEŠ ŽYDUS.

Atlanta, Ga. Paluosavimas nuo kilpos žydo Leono M. Franko, apkaltinto užmušime moters Mary Phagan, visoj Georgia valstijoj kitų kilmių gyventojus sukėlė prieš žydus, kurių vjs labiau nenekentia. Ten mėtomi atsisaukimai, kurstanti prieš žydus. Reikalaujama išvijimo žydu iš Mariette, is kur paeina užmūsta moteris Phagan. Gyvenanti mieste Mariette žydai gavo patarimus tuoj išsinešdinti, uždaryti savo parduoves. Šaukiama boikotuoti žydus. Žmonės stoja ir prieš gubernatorių, todėl tas rezignavo ir nežinia kur pasislėpė. Iki šiol vijimai Amerikoj is miestų buvo vien negrų; prieš baltspalvius dar taip aštriai nestota.

NAUJOS APSIVEDIMŲ TEISĖS.

Springfield, Ill. Illinois valstijos legislatura užgryė, o gubernatorių užtvirtino, naujas apsigvedimo teises Illinois valstijoje. Sulyg naujųjų teisių, apsigvedimai atlikti kitose valstijose Illinois valstijoj nebus pripažinti, jeigu apsigvedimų tiesos ty kitų valstijų nesutinka su teisėmis Illinois valstijos.

ZIONISTŲ KONGRESAS.

Boston, Mass. Liepos 27 d. suvažiavo čia kongresan is visos Amerikos delegatai žydu zionistų (salininkų sutvėrimo Palestinoje neprigulmingos žydu viešpatystės). Kongresas atsiuvo Mechanic triboj. Prie kongreso atidarymo prakalbas laikė valstijos gubernatorių Walsh, taipgi Bostono miesto majoras.

AMERIKOS VOKIEČIAI PATRIOTAI.

New York. Amerikos vokiečiai gana reikalauja ir peikia valdžią neva už lauzymą neutraliskumo, bet patis tą patį daryti, jeigu tik galėtų. Ir Amerikos vokiečiai perka ginklus ir amuniciją, bet reikalauja todėl, kad ty daiktų Vokietijon išgabenti negali. Pas vieną vokiečių rado čielą ginklų krautuvę: 1,000 karabinų ir 1,500,000 patronų; tuos ginklus jis norėjo pasiųsti agentui Tanscher Vokietijon.

NUŽUDĖ ŽMOGŽUDĮ.

Birmingham, Ala. Čia likosi pakartas juodspalvis Syd Jones, žmogžudys. Savo celę jis paliko rasteli, kuriame prisipažista, jog užmūšė jis 13 žmonių: du baltspalvių ir 11 savo vienspalvių, negrų.

PASKĖSINIMAS.

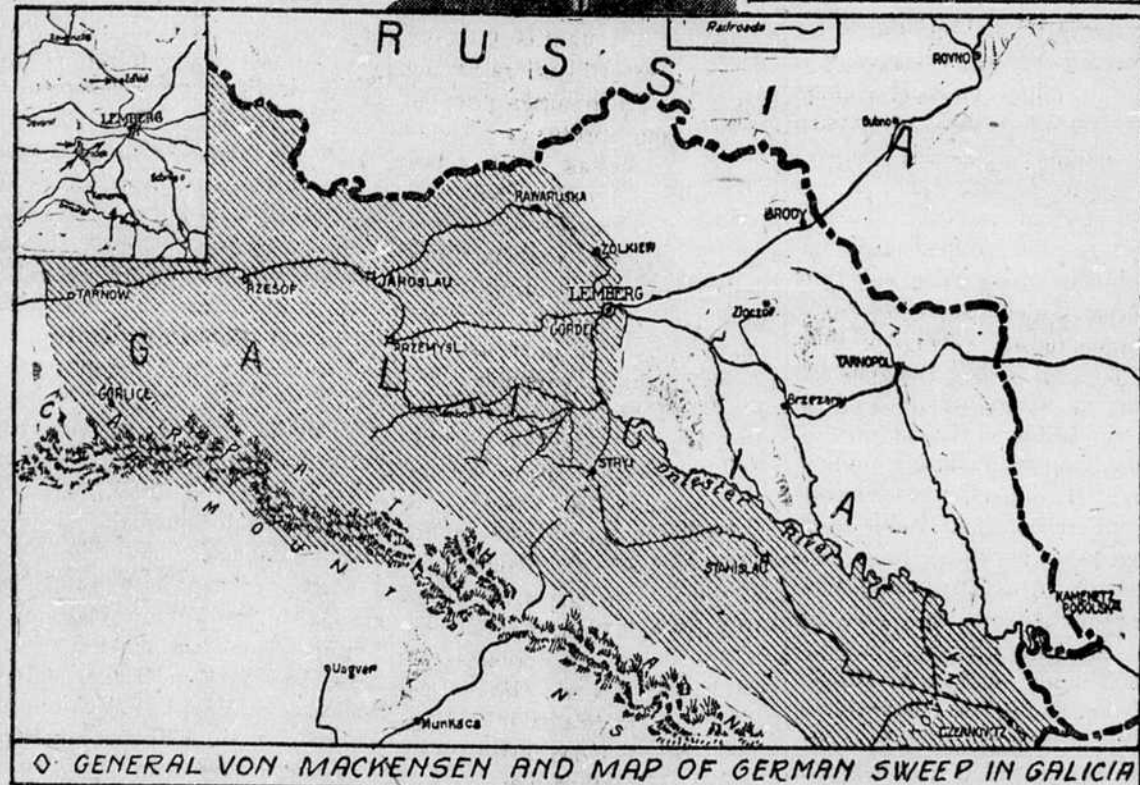
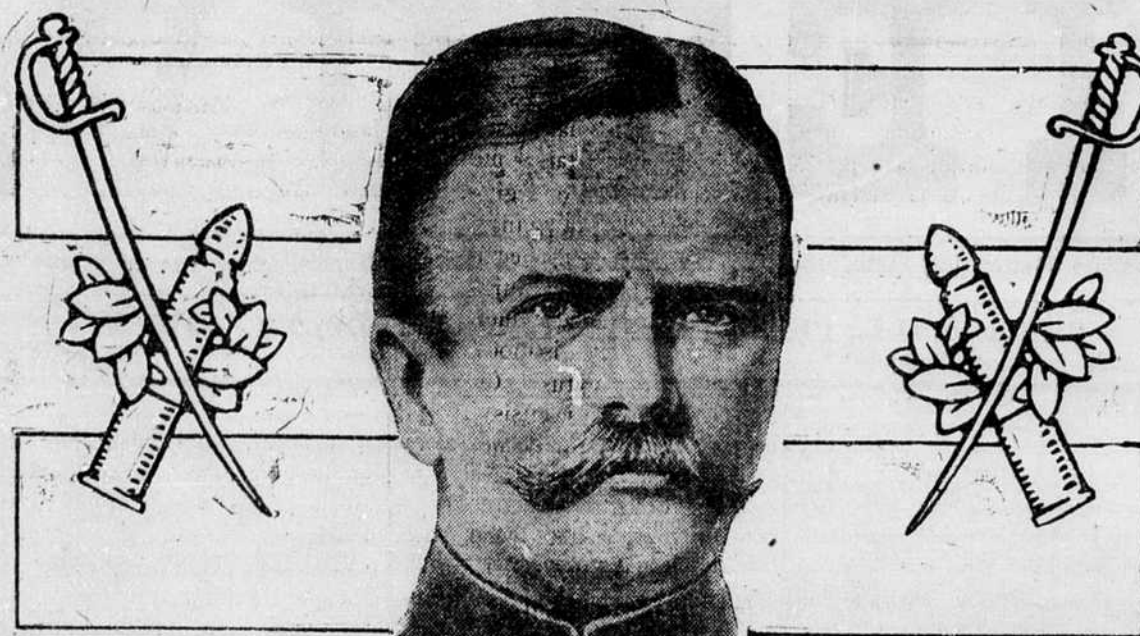
Windsor, Ontario, Canada. Dirbtuvėse Crane Motor Co., Ford City rado padėtų 60 dinamitų patronų. Pereitą savaitę tapo nesugautų niekšų išsivardinta Peabody Overall dirbtuvė. Manoma, kad tai darbas vokiškų šnipų. Suėmė William Loeffler, bet nežinia, ar jis yra kaltas. Jis, sakosi, paeinas is Hollandijos ir esąs kanadietis, bet pravardė rodo, kad jis yra vokietis.

RINKIMŲ PRIGAVYSTĖS.

Indianapolis, Ind. Teisman tapo patraukti: narys tautiško demokratų partijos komiteto Thomas Tappert, miesto majoras Joseph Bell ir 125 kiti politikieriai už prigavystes laike rinkimų. Byla jų Indianapolis teisme prasidės liepos 7 dieną.

GAISRAS.

Little Rock, Ark. Gaisras išnaikino E. Wehrfritzo mašinų krautuves. Nuostolių ugnis pridirbo ant \$150,000.

GEN. VON MACKENSEN IR GALICIJA.
Viršuje: Gen. von Mackensen, vadas vokiškos armijos, kuri išvarė rusus iš Galicijos. Apačioj: Galicijos žemlapis; užbraižyta vieta parodo, kiek žemės rusai nustojo Galicijoj.

IS DARBO LAUKO.

New York. Rusų valdžia suteikė Kanados dirbtuvėms kontraktą padarymui kanuolinių bombų už 83 milijonus doliarų. Kontraktą gavo Canadian Steel Foundries ir Canadian Car and Foundry Company. Sitos dirbtuvės, be abejonės, paves dalį darbo atlikti kitoms dirbtuvėms.

Mt. Vernon, Ill. Pasibaigė streikas darbininkų Illinois Central gelezinkelio varstovuose. Streikas čia traukėsi beveik 44 mėnesius.

Pittsburg, Pa. Vietinės dirbtuvės gavo užklausimą is Rusijos, kiek kaštuotų padaryti 50,000 medinių rankų ir kojų.

Washington, D. C. Darbas ant pravedimo valdiško gelezinkelio per Alaską, kaip praneša sekretorius Lane, jau prasidėjo.

Bloomington, Ill. Harimano dirbtuvių darbininkai streikavo 45 mėnesius ir dabar visos unijos, apat katilų dirbejy, nutarė grįžt darban.

Gary, Ind. Aetna Explosives Company pradėjo dirbti, kiek jos pečiai išneša; darbai geriau eina negu 1912 metais.

Toledo, O. Willys Overland Automobile Company pakėlė algas savo dirbtuvių 11,000 darbininkų; algos pakelta penkiais nuosimčiais.

Washington, D. C. Karisk departamentas davė įsakymą valdininkams Frankford arsenalo Philadelphiaje, kad ten dirbantiems mechanikams algas pakeltų 25 nuosimčiais.

Holywell, šiaurinėj Valijoj, Anglijoj. Gali kilti streikas auklincioje, kur dirba daugiausia moteris ir merginos, nes dirbtuvių savininkai atsiskakė padidinti darbininkams algas.

Shanghai, Chinijoj, akmenų tašytojai uždriba tik po 25c. dieną.

Generališka Federacija Anglijos amatninkų unijų patarė, kad moterims, kurios dirba prie dabartinių karės darbu, būtų išdabots kariskų amatninkų unijos šnipystė. Ji tarnavo viename Londono hotelyj.

IS LIETUVOS.

Aberdeen, Škotijoj. Plumbe-riams padidinta alga vienu centu į valandą.

Daug moterų, kurios bijo ne-tekst savo darbo, užslėpia fabri-kantų nepribilaitymą aštuonių valandų darbo dienos įstatu.

IS - VISUR.

Sulyg telegramų, prisiųstų is Vera Cruz į čia Carranzas at-stovams, gen. Pablo Gonzales, vedantis Carranza's kariumenę, užėmė Mexico City, Mexikos sos-tine. Sakoma, kad Gonzales už-ėmęs miestą po didelio kanuolių mušio, kurisai tęsėsis penkiolika valandų.

Mexikoj, mieste Chihuahua sudegė ligoninė. Žuvo ten 300 sužeistų Villos kareivių.

Škotijos pakrantėse vokiški povandeniniai laivai paskandino 7 didelių angliskų žvejų garlaivius. Žvejai vienok išsigelbėjo.

Alpų kalnuose, prie Italijos ir Austrijos rubėžių, pusėtinai pasnigo. Pašalo taip, kad van-denis užsidengė ledo pluta. Snie-gas ir šalčiai trukdo kariumenių pasikrutinimams.

Is Hollandijos pulkais nės-dinasi amerikoniai, nes jie bijosi, kad Hollandija nebutų karėn įtraukta. Atkakė New Yorkan amerikoniai užtikrina, jog Hol-landijoj didinasi vokiečių neken-timas. Jeigu Vokietija anektuo-tų Belgiją, Hollandija pradėtų karę. Bet tasyk, turbūt, būtų jau pervėlai. Belgijai Vokietija galėtų anektuoti vien po kare, jeigu įveiktų talkininkus. Bet nors karė Vokietijai ir apsilpnų, ji vis bus tvirtesnė už mažą Hollandiją, ji su Vokietija karės vesti negalėtų.

Kanadoj, apielinkėse Red-cliffe, kilęs sukurs pridirbo do-liaistolių ant pusės milijono do-liarų. Užmūsta ir 12 žmonių.

Suvalstijos pranešė Chinų ir Japonijos valdžioms, kad Ame-rika nepripažina jokios sutarties tarp Japonijos ir Chinų, jeigu toje sutartyje bus užkliudyti Amerikos reikalai.

Anglijoj likosi suarestuota amerikone is Urbana, mergina Ona Hoffman. Ją kaltina už dabots kariskų amatninkų unijos šnipystę. Ji tarnavo viename Londono hotelyj.

Po visų audrų, karės ir ugnies, Šiauliai pradeda atsigauti. Pasilikusieji vietos vertėivos, kaip antai: "Birutės" savininkas Vaitkus, stėigiamas dar kelios naujos san-

skrovos. Juchnevičiaus sankrova, vokiečių išplėsta, dar neatsigaivino. Dabar proga būtų šiauliečiams is-kurti vartotojų draugiją, kuriai dabar būtų geriausia dirva tarp-ti ir plėtoti. Kyn. Jesensko rupe-sėlio arbatinė ir duonos keptuvė. Apskritai, arbatinių dabar čia daug steigiamas.

Pas paskutinį gaisrą Šiauliuose išdegė daugiau kaip 50 namų—kvartalas tarp Zubovo ir Myka-lojinės gatvės. Pirmąjį gi kartą su-degė "Fantazijos" kinematografas, miesto valdyba ir jos brangenybė—Šiaulių miesto archyvas, kuriame buvo Šiaulių istorijos medžiaga nuo 19-jo amžiaus pradžios.

Mieste nuveikia nei vienas fabrikas ir vargu ar greit pradės dirbti. Tuom tarpu Maskvos Bir-žos ir Komercijos draugija kartu su "Raud. Kryžium" išdavinėja kasdien po 5 tukst. pietų, bet jų pagalba/greit užsibaigs. Nėra čia tuo tarpu dar nei vieno daktaro.

SEDUVA.

Gegužio 7 d. nuo gaisro žuvo 94 gyvenamos triobos; nuostoliai nebeapskaitomi. Visa vakarinė miesto dalis nuplėskėjo. Žmonių likimas labai apverktinas. Reika-linga greita pagalba.

BUTRIMONYS.

Vilniaus draugijos gydymo ir maitinimo pagalbai teikti čia įstei-gtas gydymo punktas. Pirmąjį mė-nesį daktaro pagalba suteikta 298 ligoniams, tam skaičiuje 245 ant-vietos ligoninėje, 53 g. namuose. Epidemijos ligų pirmąjį mėnesį dar nebuvo. Numirė tik vienas nuo džiovos.

Nuo balandžio 20 d. iki gegužio 16 d. naudojosi pagalba 273 ligo-niai, tam skaičiuje 231 ant vietos ligoninėje ir 42 namuose. Mirė du —is senuomo. Paskutinę savaitę pastebėta 1 ligonis rauplėmis, o 4 spėjama tyfu (karštine). Visi tie ligonis nuvežti į Jezno ligoninę.

MAŽEIKIAI.

Ši miestelį aplankė gaisras. Sudegė nemaža namų.

TELŠIAI.

Netikėtai antpludusioji karės banga neieido ne vienoj mokykloj kvotinių pabaigti, nors mo-sl-o me-tai visur pabaigta. Vyrų gimnazijoje išleidžiamųjų kvotinių ir ne-turėjo būti, nes joje šiemet buvo dar tik 7 kl. Tik kasžin kur gim-nazijos kanceliarija su mokinių popieriais, ar išsikėlė kur, ar vo-kietojai pėsti išbėgo (nes nebu-vo gauama arklių). Bet kur ir ką mano daryti gimn. kanceliari-ją? Pabėgusieji jų mokiniai (ku-rių daug) norėtų kreiptis su svar-biais reikalais, tik nežino kur.

Tas pats ir su private J. Narutavičienės mergaičių progimn. Tenai turėjo būti ir išleidžiamieji 4 kl. kvotiniai. Prie deputatų bu-vo prileista 12 mok. (beveik visos lietuvaitės). Bet kvotimai nega-lėjo nei prasidėti, nes per dieną prieš juos prisėjo nėsinties is Tel-šių. Mokyklos kanceliarija su mok. popieriais išsikraustė, bet kur ji—nepasiskelbia. Ir ką turi da-ryti išbėgusios mokinės, likusios be kvotinių ir popierių?

Augštojoj pradėdamosj mokyk-loj išleidžiamieji kvotimai ir gi nepabaigta. Mokiniai be jokių po-giurių išblaškyti; kanceliarija taip-pat nežinia kur dinga.

IS IVAIRIŲ VIETŲ.

Zapyškis, Naum. apskr. Zapyškio apielinkėje yra didžiausios girios, kurios gal kiek trukdo vo-kietiams žygiuoti. Jos dabar taip smarkiai dega, kad nespėja gesyti. Manoma, kad jas vokiečiai pade-gioja is aeroplanų, kurie čia net po kelis kartus per dieną apsilan-ko, mėtydami bombas.

Taip gegužės 12 (25) d. viena bomba pataikė ir uždegė Branukų kaimo J. Stankevičių, gyvenantį prie pat girios. Sudegino namą, ir tris žmones, kurie tik-kai is ugnies tris, labai apdegė; jie nuvežti į Kauno ligoninę. Matyti aeropla-nas metė bombas ant girios, norė-damas ją uždegti, pataikė gi į triobą.

Visą karės laiką čia buvo dar sulyginamai ramu. Už didžiųjų girių tarėmės vokiečiai vis nepa-sieksia. Bet netaip senai įdrisę vo-kiečiai buvo bepradeda listi į gi-rias ir visu pagiriu darytis apka-sus, tik pavykus rusams pastumti priešininką Kauno gub. nuo Sere-džiaus, is čia jis pats pasitraukė nuo Panemunio.

Gegužio 4 (17) d. aeroplanas numetė 4 bombas, kurių viena pa-taikė į apiešitąjį žydo namą ir jį uždegė, bet greit subėgė kareiviai užgesino. Antra krito ant gulin-čio vėžime kareivio. Bomba pra-lėkė pro išskėstias jo kojas, iš-mušė vėžimo dugną ir šnelio kraš-tą, pats gi kareivis stebuklu išliko sveikas. Daugiau niekas nenulen-tėjo. Naktį apilankė vokiečių Zeppelinus Kaunę, bet jį is armotų ėmus šaudyti, nuskrido sau.

Arigaloje taip-pat skrai-džiojo vokiečių aeroplanas atlėkęs nuo Kedainių pusės. Jo bomba užmūšė moterišką su karve ir su-žeidė vyrišką. Nuo gaisrų sudegė didžioji dalis miestelio kartu su bažnyčia.

Sartininkai, Ras. apskr. Tasai miestelis po karės ne kaip beisrodo. Is visų jo namų beliko viena tik bažnyčia, kiti visi ugnyje suplėskėjo ar šiaip griuvėsiais pa-virto.

Mažeikiuose vokiečiai visai beveik nebuvę ir viskas tebesą ant vietos.

Leckavoje ties Greize buvo susirėmimų.

Ringiuose sudeginta gelezin-kelio kuro sandėlis.

Laizuvyje is Žiopelių sodos armotomis šaudyta stotis; uždegta du triobės. Nuo šautuvų ugnies užsidegė dar dvi triobi. "R. G." Šiauliai. Dėl nežinomos prie-žasties kilo gaisras Zubovo gatvėje. Prasidėjo degti nuo sinagogos. Su-degė "Varpo" dr-jos butas su vi-sais rakandais, knygynu, scena d-ro Laucevičiaus, Dnausko namai ir dar kelios dešimt namukų. Latvių Ekonomiškoji sankrova ir "Progre-sas" paliko sveiki nuo ugnies, taip-pat ir savitarpio kredito bankas.

Suvalkai. Nuostolio pačiame mieste neperdaugiausia padaryta, sudeginta rinkos ir šiaip kai-kurių gatvės apnaiktinos. Bažn-čia stovi sveika, tiktai kiek apšaudyta. Zy-dai visi išgabenti, o šiaip žmonių nematyti. Kaimai labiau nuke-nėję, kaip miestai: kur tik eini—tenai matyti ištolo sudažytos, iš-vartytos ir sudegintos triobos.

Pasėtieji rugiai ir kviečiai pui-kiai atrodo, kurie liko dar nenu-mindžoti, ar šiaip nesunaikinti. Šimne, Seinuose ir Seirijuose ga-lima nusipirkti valgyti: paprastos dešros svarui moka 50 kap., baltos duonos 15—17 kap., juodos gi duo-nos visai nėra. Laukuose vaikščio-ją pulkai darbininkų, rankioja ne-gyvus žmonių lavonus ir kasą į žemę, taip-pat kasą arklius ir kitus negyvus gyvulus.

Šiauliai. Gr. Zubovo dvarų nuostoliai siekia ligi 80 tukst. rub. Gubernijos bravoro alaus dalis iš-gerta, kita gi išpilta. Visame Šiau-lių valstijoj sudegė 18 sodžių, jų tarpe 16 labai ir 2 pusėtinai.

"Progreso" bendrovė padaryta iki 5 tukst. rub. nuostolių, imta is jos ir varinių daiktų, kurie net at-skiriami buvo nuo mašinų dalių.

Vokiečių brivimu Šiauliuose be Tvarkos Komiteto veikė dar sani-tarų komitetas švarumui daboti. Burgoimistro pareigų pildyti neap-siėmus niekam vietos žmonių, pa-skirtas buvo vokiečių leitenantas suvokietėjęs lenkas Dobužinskis.

Prie Žuvininkų sodžiaus, pa-sakoją regėjusieji, buvo karščiau-sis mušis, kuriame žuvo beveik vi-sas vokiečių batalijonas. Vokiečiai čia buvo apšauti is dviejų pusų nuo Ginkunų ir Aleksandrijos ke-lio, is užpakalio gi ežeras. Pasa-kotojai is kalno žiūrint, buvo aišk-matyti, kaip skrido ir plyšo šimtai granatų ant vokiečių apkasų, kaip jų kariumenė bėgo is vienu ap-kiečiams žygiuoti. Jos dabar taip smarkiai dega, kad nespėja gesyti. Manoma, kad jas vokiečiai pade-gioja is aeroplanų, kurie čia net po kelis kartus per dieną apsilan-ko, mėtydami bombas.

MOKESTIS UŽ NETARNA VIMĄ KARIUMENEJE.

Toli gražu ne visi Rusijoj tar-nauja kariumenę: Rusija turi dau-giaus vyrų negu jos armijai reika-linga. Dabar rusų ministerija nu-tarė, kad tie, kurie yra paluosuo-jami nuo kareiviavino, turi mo-kėti tam tikras mokestis (padot-kus).

Valdžios organas "Pravitelven-nųjų Viestnik" jau paskelbė naują ministerij nutarimą, kuris jau inėję galen ir palyti visus tuos vyrus, kurie buvo šaukiami prie liosų 1911, 1912, 1913 ir 1914 metais. Sulyg "Šaltinio", šis naujas įsta-tymas yra štai koks:

Mokestis bus imama is tų vyrų, kurie paluosuojami nuo kareivia

vimo. Išimtis tikrai - kazokams. Taigi turės mokėti:

- a) paskirti į I ir II skyriaus ratninkus;
- b) paluosuoti nuo kareivavimo pagal tam tikrų paluosuojančių straipsnį;
- c) prisiimti, bet paskui paluosuoti arba priskirti II skyriaus ratninkuosa;
- d) rusų pavaldinystę priėmusieji svetimžemiai, kurie turi daugiau 30 metų ir priskirti I ar II skyriaus ratninkuosa;
- e) tokie, kurie prasišalino nuo kareivavimo, o paskui susirado susilaukę 34 metų amžiaus ir todėl priskirti I ar II skyriaus ratninkuosa.

Paluosuojama nuo mokesnio tikrai tie, kurie bus pripažinti netinkami dirbti.

Mokėti reiks per 13 metų, trumpiau tik tuomet, jeigu mokantysis sukaks 43 m., mirs, išeis iš pavaldinystės, stos kareivijon arba jeigu turi kokių pirmenybių. Karės metu savanoriai lygiai stovi mokesčio klausine su pašauktaisiais atsarginiais arba ratninkais.

Reikės mokėti: tiems, kurie per metus turi pelno iki tukstančio rublių — po 6 rublių, iki 5 tukst. rub. — po 25 rub., iki 10 tukst. rub. — po 50 rub., iki 20 tukst. rub. — po 100 rub., kas turės per metus pelno daugiau 20 tukst. rub., turės mokėti po 200 rub. metams.

GELVONYS, Vilniaus Pav.

Nubaudė lenkininkus. Du Gelvonių lenkininkai: Stražas ir Salatanavičius buvo nepersejai apskrities teismo nario nubaustu už klaidymą kunigui sakyti lietuviškai pamokslą — nemesiti kalėjimo. Vilniaus apygardos teismas tą baudą sumažino, įskirdamas tik atšėdėti abiem po savaitę.

Viešniekai. Vokiečiams užėmus šį miestelį, išdegė jame visas plotas nuo bažnyčios iki rinkos. Nukentėjo 120 krikščionių ir apie trisdešimt žydų.

Vokiečiai ypač įsistojo pas gyventojus kiaušinių, sviesto, tabako, kunigų krėtė, įsistojo vynu. Mokėjo lietuviškai kalbėti.

Kedainiai. Pabėgėliai pasakoją, kad Kedainių apylinkėje jie matė netik vokiečių kareivių, bet austrų ir bosnijų turkų.

Papilė sugriauta bažnyčia, klebonija. Musiškiečiai ir žydai slėpėsi rusuose.

Kuršėnų apylinkėje vokiečiai sunaikino daug ukų ir dvarų.

Viešniekai. Stočkų dvare vokiečiai sudegino nukritusį savo orlaivį, nes neturėjo kur padėti, bet pas orlaivį liko bombų. Du vaiku, vienas 20, kitas 22 metų, ėmė jas krampyti ir daužyti plaktuku. Žemba sprogo ir vaikus sudraskė į gabalėlius.

Vilnius. Iš Suvalkų pirklio pabėgėlio Buinovskio pavogta šiomis dienomis 60 tukstančių rublių.

Melagėnuose (Švenčionių ap.) atidaryta pačtos skyrius.

Airolagol vokiečių lakstytovas mėtė bombas. Užmušta viena moteriškė ir sužeistas vienas vyras. Sudegė miestelio dalis ir bažnyčia.

Išdegė Sartininkų (Kauno gub., Raseinių par.) beveik visas miestelis, liko tik viena bažnyčia.

Kunigų Permainos Vilniaus Vyskupijoje.

Kun. Bernardas Suziedelis, Kamajų kamendiorius, perkeltas į Vilnių kamendiorium prie šv. Petro bažnyčios Antakalnyje, kun. Chlevinskis, Audutiskio kam., paskirtas laikinai pildyti klebono priedermių prie Hermonavičių bažnyčios, Kun. Malševskis perkeltas iš Daugėlikio į Eišiškių kam. Kun. D-ras Bakšys, „Aušros“ redaktorius, paskirtas laikinuoju Semeliškių klebonu.

Kunigų Permainos Žemaitijoje.

Pildžiusis konsistorijos posėdinio priedermes kun. Zongolavičius paluosuotas nuo pildymo posėdinio priedermių. Pildancius posėdinio priedermes paskirtas kun. Jonas Valavičius; kun. Juozapas Puleikis perkeltas iš Gaščiūnų į Šipylų filiją, o kun. Vencas Bijekas iš Šipylų į Graščiūnų filiją. Perkelti kamendioriai: kun. Adolpas Kieba iš Tverų į Šaukėnų, kun. Mot. Nakas iš rasišiojo nortų sutikime ir geruose santykiuose su visais vietos lietuviams gyventi, yra žmonių, kurie klebono žiuri kaip jo savo priešą ir prie progos duoda tai pajauti. Jeigu kas iš So. Omahos lietuvių turi ką nors prieš savo kleboną, tai būtų, man rodosi, geriau atsilankyti pas jį, ir, rasi, nesuipratimai pasisektų išaiškinti. Užkveičiu ir p. So. Omahietį pas save aptarti dalykus ir vienas kitam pasiaiškinti. Gal pasisektų mums pagerinti mūsų savitarpinius santykius.

Kun. J. Jonaitis, So. Omahos klebonas.

IŠ WILKES-BARRE, PA.

LIETUVIAI SVETUR.

Paryžiaus Liet. Inf. Biuras padavė savo 1914 m. veikimo apyskaitą. Savo uždavinį — supažindinti Europą su Lietuvos reikalais — jis vyks daugiausia brošiūras ir knygas leidamas francūzų ir anglų kalbomis, dalyvaudamas tautų kongresuose, teikdamas žinių svetimtautių spaudai apie lietuvių.

Knygūčių išleista: Memoire sur la nation Lithuanienne, Memorandum upon Lith. nation, La nation Lithuanienne, Sketch of the Lith. nation, Les Lithuaniens et les Polonais, L'Eglise Polonoise en Lithuanie, Lithuania and autonomy of Poland, Le situation de l'Eglise Catholique en Lithuanie ir pagaliaus keli etiudai apie Lietuvą: „Annales de nationalités (No 5—8, 1913 m. ir No. 6—12, 1914 metų). Svetimtautių spaudoje naudotasi lietuviškai: „Le Temps“, „Le Matin“, „L'Humanité“, „Paris-midi“, „Daily Telegraph“, „The British Review“ ir k.

Kasos stovis: pajamų turėta 13,603 frankų (daugiausia iš Amerikos kunigų ir šiaip klerikalų įstaigų) išleista 6,657 fr. Šių 1915 metų išlaidų smota nustatyta 25,810 frankų.

Genevos užsienio lietuvių delegatų susirinkime balandžio 7—10 d. nutarta įsteigti Paryžiuje, Londone, Ryme, Genevoje ir kitur. Liet. Dr. ja nuk. dėl karės šelpiti skyriai, kad išplatintų žinių apie karės nuostolius Lietuvoje ir suvadintus svetimtautių tarpe Lietuvos užuojautą. Be to gi geresniam supažindinimui svetimtautių su Lietuvos reikalais nutarta išleisti kelią tytyvę knygą poligrafijos formose. Momento gi klausimams atsiliepi ir šių dienų apsirėškimams reaguoti (lenkų politikai ir t.t.) nutarta leisti tam tikras organas „Pro Lithuania“ francūzų ir anglų kalbomis.

Tų raštų redakcija pavedama tam pačiam J. Gabriui, kuris tebėra taipgi L. Inf. Biuro vedėju.

— Lietuvos žinios. —

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ SO. OMAHA, NEBR.

Atsakymas. „Liet.“ No. 25 (1) po p. So. Omahiečio korespondencija, kuri yra atkreipta prieš žemius pasirašiusį ir Dr. Graičuną.

Pirmiausia turiu pasakyti, kad aš neprašiau Dr. Graičuno, idant įsiai rašytų ką nors, išgirdamas mane. Kiek aš veikiu viešame gyvenime — žino vietos lietuvių, ir jie, reikau atėjus, galėtų tai paliudyti. Iš savo pusės galu pasakyti, kad 6 metų atgal lietuviai čionai buvo visai nežinomi. Juos amerikoniai vadindavo lenkais arba rusais. Šiandien gi So. Omaha lietuviai yra tapę pat gerai žinomi, kaip ir kitos tautos. Manau, kad tame amerikony supažindinime su lietuviu nepasakojant rolę ir žemiaus pasirašęs lošė.

Žemiaus pasirašęs yra per kelis savo buvimo So. Omahoje metus partraukęs į čia eilę kalbėtojų, tarp kurių buvo pp. B. K. Balutis, M. Yeas, J. Gabrys ir kiti.

Seniaus joks apvaikšiojimas neapsieidavo be svaigalų. Šiandien gi mūsų jaunimas yra daug blaivesnis, ir tame, tiktuos, yra žemiau pasirašiusio nemažai pasidarbuota.

Tomis pačiomis įiejomis buvo įsteigta vakarinė mokslo mūšų supažindinimo. Viskas buvo uždegta, posėdinio priedermes paskirtas kun. Jonas Valavičius; kun. Juozapas Puleikis perkeltas iš Gaščiūnų į Šipylų filiją, o kun. Vencas Bijekas iš Šipylų į Graščiūnų filiją. Perkelti kamendioriai: kun. Adolpas Kieba iš Tverų į Šaukėnų, kun. Mot. Nakas iš rasišiojo nortų sutikime ir geruose santykiuose su visais vietos lietuviams gyventi, yra žmonių, kurie klebono žiuri kaip jo savo priešą ir prie progos duoda tai pajauti. Jeigu kas iš So. Omahos lietuvių turi ką nors prieš savo kleboną, tai būtų, man rodosi, geriau atsilankyti pas jį, ir, rasi, nesuipratimai pasisektų išaiškinti. Užkveičiu ir p. So. Omahietį pas save aptarti dalykus ir vienas kitam pasiaiškinti. Gal pasisektų mums pagerinti mūsų savitarpinius santykius.

IŠ CEDAR RAPIDS, IA.

Lietuvius nušautas. Birželio 26 d. lietuvis Konstantas Getautas, 25 metų vyras, likosi rastas nušautas ant kranto upės prie Sinclair Packing dirbtuvės. Getautas buvo nušautas iš revolverio. Nušautąjo laikrodėlis buvo nutrauktas nuo lencingėlio. Žmogų žudystės tikslu matomai buvo apipilėsimas. Kaip viskas rodys, nušautasis kovojo už savo gyvybę. Po šuvinį įsiai pabėgėjo apie 50 pėdų ir parpuolė veidu žemyn. Tokiam pabėgime Getautas buvo rastas jau negyvas. Kunas dar buvo šiltas, kuomet jį rasta apie 10 val. vakare. Vietoje žmogų žudystės atlikta, yra mažai žmonių lankoma ir todėl paranki žmogų žudystė darbu. Greitai buvo duota žinia policijai. Kunas buvo pervežtas pas graborių Lesinger. Iš viso pas nušautąjį rasta \$2.20 ir žiedas.

Iš pradžių policijai buvo paslaptinga laikė neseniai buvusios vietos pėdės, išmokojo algas savo darbininkams. Trijs lietuviai, gavę savo uždarbį, nuėjo į smulkę ir gerai išsitraukė. Sulaukę vakaro, jie visi nuvažiojo į priemiestį, nes mieste jau nerado salinų. Nuvažiojo į Hilldale apie 10 valandą vakare. Ten atlančė savo draugus. Išbuvo tenai iki 12 val. nakties, besilaidindami savo išdžiuvusias burnas. Kad jau buvo vėlus laikas, pradėjo keliauti į stotį. Bėdami sutiko 6 italų, kuriuos jie, sakoma, pradėjo itališkai šnektinti ir prie jų kabintis. Tuojau vienas italų, sakoma, išsitraukęs peilį ir subadęs peiliu Feliksą Joniką. Vienaš peilio smūgis pataikė netoli širdies. Kiti du lietuviai neturėjo kuom savo draugą ginti ir įmirtusiems italams prieisinti. Juodu taipgi liko peiliais suvarstyti. Pranas Norkus gavo nugaron 19 skylių, o Juozas Petreikis į šonus 4 skyles. Tikimeisi, kad juodu abudu išgis.

Feliksas Jonikas ant rytojaus pasimirė. Tapo palaidotas lietuvių parapijos kapinėse. Vėliavos paėjo iš Elsdžių parapijos. Telis pav. Kauno gub. Paliko sešerį Eastone, Pa. Platesnio žinių apie mirusį gali suteikti p. Stasys Straukas, 348 Stanton st., Wilkes-Barre, Pa.

F. Černauckas.

IŠ SOLE, ALA.

Lietuvių ukininkų kampelis. Yra tai kampelis netoli Mexikos įlankos, iš dviejų pusių vandenų apsuptas. Šioji vieta stovi tarp dviejų didelių miestų: Pensacola, Fla. (32 mylias atstu) ir Mobile, Ala. (17 mylių toluo nuo Sole). Šiame kampelyje yra lietuvių ukininkų būrelis, iš viso 10 ypatų. Tai yra nauja kolonija. Žemę priklauso Foley Land Company, kuri randasi Chicago, Ill. Žemė sulyginama nepigi. Už nevalytos (nepaliosuotos nuo kelmų) žemės akėrį mokama po \$45—\$50. Išdirbtos žemės akėris kaštuoja po \$70—\$80. Toliaus nuo miesto mokama po \$25 už akėrį.

Cia daugiausia auginami ankstyvi vaisiai. Bulvės sodinama apie vasario 10 d. ir kasama apie gegužio 10 d. Akėris neša 75—100 bušelių. Šmet už bušelį mokama po \$1.20. Labai išsiplatinęs yra čia saldžiųjų bulvių (sweet potatoes) auginimas. Jos sodinama apie balandžio 9—11 d., kasama — apie liepos 5—10 d. Saldžiųjų bulvių akėris neša 100—150 bušelių. Praeitais metais bušelio kaina buvo \$1.35. Tai yra ankstyvos saldzios bulvės. Vėlyvų saldzijų bulvių akėris neša 200—250 bušelių. Jų kaina — 50c už bušelį.

Kadangi čia žiemos nėra, tai kas metai užauginame dvejus javus. Vienais metais užauginame kukurūzų ir avių.

Žemė čia brangsta, kadangi pradama sodinti brangius medžius, kaip tai oranžės, lemons ir kitus. Turtuoliai užsodina po 10—20 akėrių įais medžiais. Biednesnieji bando irgi sodinti, bet jiems tai yra gana sunku. Mat kai kurie šių medžių (pa- vydzniui, pyčės) reikalauja 12—14 metų, kol pradeda išduoti pilną vaisių. Oranžės išduoda pilną vaisių į 3—5 metus. Čia auga geriausios oranžų rūšys.

Lietuviai čia sutikime gyvena. Parsisūnčia pluoštelį įvairių laikraščių.

K. Motėjūnas.

IŠ CEDAR RAPIDS, IA.

Lietuvius nušautas. Birželio 26 d. lietuvis Konstantas Getautas, 25 metų vyras, likosi rastas nušautas ant kranto upės prie Sinclair Packing dirbtuvės. Getautas buvo nušautas iš revolverio. Nušautąjo laikrodėlis buvo nutrauktas nuo lencingėlio. Žmogų žudystės tikslu matomai buvo apipilėsimas. Kaip viskas rodys, nušautasis kovojo už savo gyvybę. Po šuvinį įsiai pabėgėjo apie 50 pėdų ir parpuolė veidu žemyn. Tokiam pabėgime Getautas buvo rastas jau negyvas. Kunas dar buvo šiltas, kuomet jį rasta apie 10 val. vakare. Vietoje žmogų žudystės atlikta, yra mažai žmonių lankoma ir todėl paranki žmogų žudystė darbu. Greitai buvo duota žinia policijai. Kunas buvo pervežtas pas graborių Lesinger. Iš viso pas nušautąjį rasta \$2.20 ir žiedas.

Iš pradžių policijai buvo paslaptinga laikė neseniai buvusios vietos pėdės, išmokojo algas savo darbininkams. Trijs lietuviai, gavę savo uždarbį, nuėjo į smulkę ir gerai išsitraukė. Sulaukę vakaro, jie visi nuvažiojo į priemiestį, nes mieste jau nerado salinų. Nuvažiojo į Hilldale apie 10 valandą vakare. Ten atlančė savo draugus. Išbuvo tenai iki 12 val. nakties, besilaidindami savo išdžiuvusias burnas. Kad jau buvo vėlus laikas, pradėjo keliauti į stotį. Bėdami sutiko 6 italų, kuriuos jie, sakoma, pradėjo itališkai šnektinti ir prie jų kabintis. Tuojau vienas italų, sakoma, išsitraukęs peilį ir subadęs peiliu Feliksą Joniką. Vienaš peilio smūgis pataikė netoli širdies. Kiti du lietuviai neturėjo kuom savo draugą ginti ir įmirtusiems italams prieisinti. Juodu taipgi liko peiliais suvarstyti. Pranas Norkus gavo nugaron 19 skylių, o Juozas Petreikis į šonus 4 skyles. Tikimeisi, kad juodu abudu išgis.

Feliksas Jonikas ant rytojaus pasimirė. Tapo palaidotas lietuvių parapijos kapinėse. Vėliavos paėjo iš Elsdžių parapijos. Telis pav. Kauno gub. Paliko sešerį Eastone, Pa. Platesnio žinių apie mirusį gali suteikti p. Stasys Straukas, 348 Stanton st., Wilkes-Barre, Pa.

F. Černauckas.

IŠ N. S. PITTSBURG, PA.

SLA. 3-čio Apskričio Suvažiavimas. Vakaras. Birželio 20 d. buvo SLA. 3-čio Apskričio (Pittsburgh'o apylinkėse) kuopų atstovų suvažiavimas, kuriame dalyvavo delegatai nuo 8 kuopų. Suvažiavimas tęsėsi visą dieną. Daugiausia buvo svarstyta apskričio reikalai. Tarp kitų, kaip geriaus stovarkius ir galėjus pasiekimais šioje apylinkėje vesti agitaciją už SLA. Buvo plačiai kalbama apie busiantį 1916 m. SLA. seimą Pittsburgh'e. Kad iškalno prisirngus, apskritis nutarė paimiti visą rengimą į savo rankas. Išrinkta lėšų sužinojimo komisija. Nutarta sekanciam apskričio suvažiavime sutvarkyti visą rengimą prie seimo.

Taipgi nutarta parengti 3 išvažiavimus į žačumynus. Išvažiavimai turi atsibuti be svaigalų, su prakalbomis, deklamacijomis, dainomis ir įvairiais gražiais ir jaunimui naudingais žaislais. Išvažiavimai turės įvykti sekanciose vietose: Bridgeville, Braddock ir Courtney.

Suvažiavimo svetainėje atsibuvo gražus, parengtas SLA. 3-čio Apskričio, vakaras, susidėjęs iš dainų, prakalbų ir deklamacijų. Vakaro vedėju buvo p. S. Bakanas. Vakaras pradėta dainuoti, kurias atliko L. M. Dr-jos „Birutės“ choras po p. J. Grajausko vadovystę. Labai gražiai padainuota 4 atvejais. Publikai patiko. Kalbėtojų buvo keli. Pirmas buvo p. D. Lekavičė iš Courtney, Pa. Kalbėjo apie SLA. naudingumą ir jo svarbą Amerikos lietuvių gyvenime, taipgi priminė jo nuveiktus darbus labdarystėje ir apsvietoje, ir ragino rašytis prie jo. Kalbėtojas užsiminė karės baisenybės ir Lietuvos padėjimą ir ragino aukauti nekentėjusiems nuo karės. Antru kalbėtojum buvo p. Jonas Strimaitis, „Jaunosios Lietuvos“ atstovas iš Chicago, Ill. Pirmiausiai kalbėjo apie SLA. ir jo naudą ir apie ko-operaciją ir ra-

gino visus remti ko-operacijas. Jaunimą įsiai ragino spiestis į būrelius ir įvintis. Pakalbėjo apie dabartinį Lietuvos padėjimą, apie karės priežastis ir apie tai, kas po kare gali išlikti. Publika įdomiai klausėsi jo kalbos. Trečias kalbėtojas, p. J. Mazinkas (vietinis gyventojas), ragino rašytis prie SLA. ir nesiduoti apgandinėti visokių Insurance kompanijų agentams. Jisai taipgi ragino aukauti nekentėjusiems nuo karės. Deklamavo p-lė Ona Burskiūtė, p-lė Birutė Pauliukytė, p. Kaz. Simkunas, p. Balčiukonis.

Vakaras užsibaigė lietuvių tautiškuoju hymnu „Lietuva, Tėvyne Mūsų“, kurį publika išklausė stovėdama.

Per visą vakarą publika pavyzdingai užsilikė. Vakaras patiko gražų įspūdį pasitilkančius. Aukų surinkta, išlaidų parengimui, \$4.68. Įžangos jokios nebuvo.

Stasys.

IŠ SO. BOSTON, MASS.

Teatro šventė. — „Vestuvės“ scenoje. Birželio 19 ir 20 d. „Gabijs“ draugija pirmą kartą statė scenoje trijų aktų liaudies (?) operą „Vestuvės“, kuriai muziką parupitavo M. Petrauskas. Geresniam veikalo pastatymui „Gabijs“ ir gerb. M. Petrauskas daug truso ir darbo padėjo. Daug įgėjų padėta, kol išmokinta aktorai, choras, solistai ir orkestra. „Vestuvės“ dalyvavo virš 30 aktorių, 80 ypatų chore ir 10 muzikantų. Solistas, choras ir orkestra dirigavo pats gerb. M. Petrauskas.

Kaip pirmą vakarą, taip ir ant-rąjį choras ir aktorai atliko viską nepaprastai gerai. Tikrai artistiš-kai atlikusiais savo roles atliko sekancios ypatos: p-lė M. Reipiūtė — jaunoji, V. Juska — brolis, J. Baniulis — tėvas, S. E. Vitaitis — Vingeliokas, J. Palionis — piršlys, P. Salomskis ir J. Silinis — pajauiniai, R. Mizaras — suolėdys, A. Juodgu-dis — teisėjas Grigas.

Kalbant apie šiuos aktorius, reikia pasakyti, kad kiekvienas jų į pasijudimams mimika, apstėjimas buvo puikus. Vaidintojai, pilni energijos ir gyvumo, darė puikų įspūdį ir publika. Puikios arijos ir dainos klausytojus zavėte žavėjo. Ypatinai reikia pažymėti tarp visų „jaunąją“ p-lė M. Reipiūtę. Jinai tikra artistė. Jai vieta operoje dainuoti. P-lė Reipiūtė turi puikų balsą. Choro ir orkestra nebuvo galima atsigėrėti. Malonu buvo klausytis milžiniško choro dainavimu. Tai buvo tikros senovinės lietuvių vestuvės.

Jau daug opečių statė Gabija, bet dar tokio veikalo, kaip „Vestuvės“ nebuvo pastatyta. Pasisekimo nuopelnas priguli visų dalyvavusiųjų darbštumui ir ypatingai mūsų gerb. M. Petrauskiui. Ačiū jam Bostonas padavė iš miego ir ant tikrai jau pakilo, kad paprasti darbininkai sugeba pasekmingai statyti scenoje operas.

Subatoje žmonių buvo 350, nedėlioje — 400. Nedėlioje trumpai kalbėjo Dr. Ig. Klimas iš Philadelphio, Pa., apie daile. Pasibaigus vaidinimui, choras su orkestra atliko lietuvių hymną.

Kompozitorius buvo atkartotinai išauktas. Išauktus p. Petrauską, kun. T. Žilinskas išreiškė jam padėką už parąšymą tokios didelės operos lietuvių kalboje ir už milžiniško choro išmokimą. Petrauskas buvo nulydėtas nuo scenos triukšmingais šauksmais „bravo.“ Užsibaigus vakarui, visi išsiskirstė linksmanne upe, ilgai atminčiai tūrėdami tuodu vakarui.

Šiandien galima drąsiai sakyti, kad pirmutinę vietą dalies srytėje tarpe Amerikos lietuvių užima „Gabijs“ choras, nes nei Chicagoje, nei Brooklyne nėra tokio choro.

Valio, Bostonas ir jo jaunimas!

Ex-bajoras.

Draugija naujam laikraščiui. Pastaromis dienomis Bostone suverta nauja draugija, kuri rūpinasi „darbininkiskai-katalikiško“ laikraščio įsteigimu. Jau ir šėrai pardavinėjama po \$10.00. Koks bus tos draugijos iš sumanytojo laikraščio vardas — kol kas nežinia. Šios draugijos reikalais daugiausia rūpinasi kunigai Kemėšis ir Žilinskas. Draugijon žadą priiminti tik katalikus, bet jau ir keletas socialistų, sakoma, prisirašė.

Tas buvęs patėmyta, bet kunigai užtylėję, kadangi prisirašiusieji esą „geri žmonės.“

Spėliojama, kam toji draugija tverinama. Vieni sako, tam, kad panaikinti „bedieviską spaudą“, kiti sako, kad toji draugija norinti „Ateitį“ aptirkti.

Pagyvensime, matysime, kas iš to visko išeis. Jeigu būtų įsteigtas naujas laikraštis, tai Bostonas turėtų tris lietuviškus laikraščius.

Ex-bajoras.

IŠ SHEBOYGAN, WIS.

Girtuoklybės vaisiai. Birželio 21 d. naktį apie trečią valandą Lietuvis K. Krutulis karčiamoje lietuvių pradėjo bartis su austrais. Visi jie matomai buvo gerai išsi-traukę. Krutulis, norėdamas ginčikus nuraminti, išsiėmė revolverį ir pradėjo bėgioti su juom po karčiamą. Krutulis su kitų pagelba stengėsi revolverį iš paėmusiojo atimti. Laikė taisyti A. Liganui, kuris buvo revolverį pagriėbęs, likosi pramuštos dvi skylių galvoje.

Nors ir blogi laikai, bet žmonės pas mus per naktis sau karčiamose sėdi. Dėlei girtuokliavimo, nevienas darbo netenka, įgija įvairias ligas, neapsieina be teismų, praleidžia pinigų karčiaminkui, daktarui ir advokatui. Taip yra su tais, kurie neskaito laikraščių. Tokių žmonių namuose viespatauja tam-sa, skurdas ir kiti vargo šalimai.

J. J. K.

ŽODIS I ARGENTINOS LIETUVIUS.

Visur skamba „Lietuvos Gelbėjimo Fondo“ vardas. Vienur tiek surinkta aukų, kitur tiek, trečiur tiek. Musų tautiečiai aukauja, kiek išsigalėdami, ir, kaip sako patarlė, „iš mažų lašelių pasidaro ir ežeras“, iš skatų susirenka gausi auka.

Pas mus Argentinoje visur tyku. Rodos, kad Argentinos lietuvių neturi Lietuvoje nei gimdytojų, nei brolių — seselių. Rods, nieko nebūtu jie palikę apleistoje ir tolimoje, kraujuose papludusioje tėvyneje.

Kadangi Argentinoje gali būti į 1000 lietuvių turinčių darbą, taigi ar negalėtų lietuvių draugijos, kad ir gyvuojas „Diegas“ šiuom svarbiu dalyku pasirūpinti?

Žinoma, Argentinos lietuvių nepadarys tą, ką Suvenytų Valstijų lietuvių padarė ir daro — perdidelis skirtumas skaitlingume. Bet visgi nevienam broliui ir nevienai seselei būtų nušluostytos ašaros, nevienas senelis ir neviena senelė rastų paguodą šiose liudnose valandose.

Mes kiek galėdami, pasirūpin-kime prisidėti prie šio švento darbo atlikimo.

Turėtų dirbti draugijos ir pavieniai asmenys. Kadangi Argentinoje lietuvių yra labai išsisklaidę ir didžiuna-nepirguli prie kokių draugijų, tai galima būtų padirbti tam židui markes (ženklus) ir išsiuntinėti po miestus istikimiesiems lietuviams, idant jie pardavinėtų jas savo kampelyje ir, surinkę pinigų, pasiųstų juos į Liet. Dr. ja į Buenos Aires, iš kur pinigų galima būtų pasiųsti toliaus. Ar tai nebūtu galima?...

Dombravas.

SIS-TAS IŠ ARGENTINOS GYVENTOJŲ PAPROČIŲ.

Gerbiamiems šio laikraščio skaitytojams gal bus įdomu kai-kas sužinoti ir iš Argentinos. Siame raš-telyje aš norėčiau trumpai apipiešti kai kuriuos šios šalies užvedimus ir apėjimus.

Kad davus supratimą apie šios šalies gyventojų papročius, noriu aprašyti tikruosius tos šalies piliečius, taip vadinamus „gaucius“, (Los Gauchos).

Gauciai yra daugiausia tamsia-juodžiai ir raudonjuodžiai (yra ir baltai-juodžiai). Aprėdalas pas juos toks: paprastas burnusiokas (zakietas), plačios kelnės, nuo užpakalio iki priekio per tarpukoji perjuosta su balta skepeta, trumpas aušais batai, ant batų šporai (pentinai), platus diržas su įvairiais medaliais, iš užpakalio už dūzo užkistas ilgas peilis, žema plati skrybėlė, kaktia perista su skepeta.

Gauciai visados jodo ant arklių ir turi tam tikrą virvutę prisitaisę

prie balno. Toji virvė yra su kilpa ir suvyniota į ritulį, kurį metant pagaunama by kokis gyvulys, stovintis toluomoje iki 20 metrų (apie 20—30 rusiškų aršinų).

Be minėtųjų įnagių gauciai neina nei iš grįjos.

Nuėjus pas juos į svečius, jei esi kavalierius, o šeimyninkas turi nevedusią dukterį, tai užkveičia ant „mates“ (kaip vadinasi lietuviškai „mate“ — nežinau; jos išvaizdą yra yt šieno sąslavos pavasari) ir duoda gerti tokio karštumo, kaip yra merginos svečias mylimas, t. y. jei mergina myli svečią, tai „mate“ taip karšta, kad gerti negalima, o jei nemylti, tai „mate“ vėsus. Pasimirus kokiai ypatai, kaip paprastai, susirenka žmonių. Šeimyninkas atneša vyno. Atlankytojai, išsigėrę vyno, lošia kortomis ar kit-kuom. Visi buva dažniausiai su kepurėmis, bet nevisur.

Vėlioniai į karstą (gratą) dažnai deda duonos ir vyno. Laidoja įvairiai. Po laidotuvių pagrįžta namon, išsigėria vyno, ir taip laidotuves pasibaigia.

Sventes jie apvaikšioja taipgi keistai. Įkime „kryžiavus dienas“. Susirenka būrelis tikinčiųjų, pasima iš bažnyčios (jei neturi savo) vėliavas, altorėlių, pasamdo muzikantą su armoniku bei būbnu, ir grajindami vaikščioja gatvėmis. Gauciai nelabai rūpinasi valgi gerai pasitaisyti. Daugiau žiuri, kad vyno netruktų. Jų

Vist laikraščiai stundami rankraš-
čiai turi būti pažymėti autorius pa-
rašu ir adresu. Pasirašantieji pasu-
dominami turi paduoti, Redakcijos ži-
niari, ir savo tikrąjį vardą.

Redakcija pasilekia sau teisę at-
siunčiamas laiškus rankraščius trumpinti
ir taisyti.

Netinkamus laikraščius rankraščius
Redakcija, pareiklausi, grąžina auto-
riui atgal jo lėšomis.

Reikia visada rašyti plunksna ir tik
ar. vienas popierio pusė, paliekant
placius tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

Pirmutinė vienybės sąlyga.

Mes, lietuviai, vis kalbame apie
vienybę. Nežiūrint skaudžių apsi-
sirikių, kuriuos mūsų visuomenė
prityrę, bandydama sueti vienybės,
vienybės dėja tarpe mūsų nei-
nyksta. Po nepasiekimui paaimana-
vome, paaimnavome, ir vėl prade-
dame kalbėti apie vienybę ir visus
lietuvius šaukti kruvon. Paban-
dome susivienyti, ir vėl nepasise-
kimas atsikartoja.

Tasai lietuvių linkimas prie vie-
nybės ir nuolatinis svajojimas apie
ją yra pilnai suprantami. Kiek-
vienas žino, kad kokiam nors di-
desniam, svarbesniam darui atlikti
reikalinga sujungtų kruvon spē-
kų. Išsiskirsčiusios spēkoms ma-
žai ką galima tikėtis nuveikti.
Ypatingai tas teisinga, kuomet spė-
kų abelnei yra mažai. Lietuviai
yra sulyginami mažai, nesaitlinga
tauta. Lietuvių yra tikrai keletas
milijonų. Kitų tautų skaitlingumas
siekia dešimčių ir net šimtų mi-
lijonų.

Nesaitlingos lietuvių jėgos turi
būti suvienytos kruvon, jeigu nori-
me susilaukti iš lietuvių ko nors
stambesnio, didesnio.

Tą mes visi suprantame, bet
prieiti prie tos vienybės nemoka-
me. Joks bendras darbas pas mus
nesiseka. Šiam apsirėkimui turi
būti kokios nors priežastys.

Bendras darbas yra galimas prie
tam tikrų sąlygų. Tų sąlygų ne-
pildymas reiškia bendro darbo ne-
pasisekimą. Kol sąlygos, reikalingos
bendram darbui, nėra pildo-
mos, tol negalima tikėtis pasiseki-
mo.

Bendram veikimui reikalinga
viena labai svarbi sąlyga. Kuo-
met keli nori bendrai veikti, tai
visų pirma privalo neužmiršti, kad
vienas nėra visi, kad štai aš turiu
truputį susigalvoti, idant ir mano
kaimynai būtų užtekinai vietos.
Apie bendrą veikimą yra paiku
kalbėti, kuomet prie kiekvienos tin-
kamos ir netinkamos progos vienas
iš bendrų skelbiasi esąs didžiausiu,
geriausiu, teisingiausiu, galingiausiu.
Toksai gyrimasis ir pasidi-
džiavimas yra kitų žeminimu, o
mūsų gyvenime kai-kada ir tiesio-
ginu niekinimu. Panašiu pasiel-
gimu atsižymi kai-kurios mūsų
visuomenės dalys. Jos drauge kvie-
čia vienybės ir drauge sako, kad
štai mes esame didžiausi ir apie
mūsų reikalingą visiems spiešit.
Mes esame didesni už kitus. To-
dėl šiti turi nusilenkti prieš mus ir
ateiti į ten, kur mes paskyrėme.
Jeigu jie taip nedarys, tai yra
vienybės ardytojai, nelentais mūsų
visuomenės prieštais, veidmainiais,
kurie tikrai sakosi nori Lietuvai ir
lietuviams labo, o ištikrųjų tasai
labas jiems taip apieinas, kai ir per-
nyktis žiema. Visi tie, kurie ne-
norė eiti vienybės, kamės mes bu-
tume vyriausiais ir užimtuose pir-
ma vieta, pavesdami visiems ki-
tiems mažą kamputį prie durų, arba
kur apie užpečio, yra niekingais
žmonėmis, apgavikais ir t.t.

Juk kiekvienas sveiko proto
žmogus tokios politikos negudrumą
permato. Ir patys tokios politikos
"darytojai" turėtų pamatyti, kad
panašiu būdu raginti prie vienybės
reiškia sulaukti pasisekimo taip,
kaip peržengs pats per pakaušį.

Kiekviena ypaty ir srovė turi
ambiciją, kurios užgavimas, rasi,
gali priversti prie ko nors, bet jo-
kio būdu ne prie savitarpinio su-
siptatimo, prie gerų ir draugių
santykių, be ko vienybės, bendro
darbo negalima tikėtis. Norint
bendrai veikti, savo geidulius kar-
tais reikalinga labai pažeboti, kad
jie nesuardytų gero ir naudingo
darbo.

Vienybė ir verguvė yra du apsi-
reikšimu, kuriuodu, turėdami pana-
šų žymų, yra tačiau visai skir-
tingi. Vienybė reiškia ryšį lygus
su lygiu. Verguvė reiškia ryšį,
kuriam vienas yra valdžia, ant-
rasai—pildytojai. Vienybėje val-
džia ir išpildymas yra lygiai pado-

linta. Verguvė valdžia skiria vie-
nam, išpildymo darbą kitam.

Valdžia yra pritraukiančiu, gra-
žiu dalyku; išpildymo darbas yra
neįsveigiamas butenybe. Todėl
kiekvienas verguvės vengia.

Nėra vienybės tenai, kur vienas
sakosi esąs teisingesniu, galinges-
niu ir didesniu. Jisai drauge su
tuom manosi turis daugiau val-
džios. Antrai pusei tokiu bu-
du suteikiama tikrai vergo rolė.
Ir joks antras, kurisai statoma
mažesniojo padėjiman, citi tokion
vienybės nesutiks.

Tai yra abėcėlinė tiesa, kurią,
rods, turėtų suprasti kiekvienas
sveikai maštas žmogus. Kalbėda-
mos apie vienybę ir kitus raginda-
mos prie jos, mūsų srovės neturė-
tų pamiršti šios pamatinės sąlygos,
be kurios tikros vienybės nebus.
Kitokis vienybės suprasimas gim-
dys tikrai visuomenės tinkle ir
savitarpinį nesutikimą.

Ar tautininkai varo "purviną
politiką." "Draugas" labai su-
pyko ant tautininkų už tai, kad
jie, kaip "Draugas" sako, "purviną
agitaciją" varo, norį pasinaudoti p.
Simku kaip įrankiu savo politi-
škai įtėkmei padidinti. Girdi, jeigu
"atsitiktų" tai augstai civilizuo-
tą tautą, tas būtų ant syk pasmerk-
ta tokioje tautoje, antsyk būtų nu-
stūmta nuo augstybės pedestalą
prie nesvariai pasielgiantieji žmo-
nės, juos ant visos pasmerktų
su tokia politika.

Toliaus pasiklausykite:
"Lieka tik širdyje žaizda, skau-
džios mintys (Ir mintys širdyje?)
"Liet.", kad nepagerbiamia Lietu-
vos vargų, nepasigailima tų šimtų
ir tukstančių Lietuvoje našlių ir
našlaičių, kad jų vargais bandoma
išskirti, pasinaudoti sutvertu upu,
kad pavartyti nešvarią agitaciją."

Kodėl "Draugas" taip įsikaršcia-
vo, kad net mintis likosi širdyje?
Ką tokio padarė tautininkai, kad
"Draugas" taip labai ant jų užsi-
rustino, jog net "nešvarios agita-
cijos" vargai jiems primeta?

Ugi p. Simkus, "Lietuvių Drau-
gijos" atstovas, dalyvavo SLA. II
apskriečio parengose prakalbose,
kuriose kalbėtojai buvo Dr. Šliu-
pas ir p. Račkauskas, atvykę Chi-
cagon Liet. Spaudos Dr-jos suva-
žiavimam. Dr. Šliupas, kaip gali-
ma suprasti iš "Draugo" žodžių,
užsipoles ant katalikų bažnyčios.

Kalbėjimas apie tikėjimą prakal-
bose, kurios parengtos rinkimui
aukų nukentėjusiems nuo karės,
yra ne vietoje. Tokiose prakalbo-
se būtų taipogi ne vieta nei užsi-
puolimui ant laisvamanybės. Pra-
kalbos, paruoštos vien aukų rinki-
mo tikslu, nieko bendro neturi su
bažnyčia nei su laisvamanybe.

Kiek mums žinoma, planuojant
tas prakalbas, apie p. Simkaus da-
lyvavimą jose nebuvo nieko žino-
ma. Jos buvo išspradži rengtos
vien Dr. Šliupui ir p. Račkauskui,
Chicagos svečiams. Kuomet at-
vyko Chicagon p. Simkus, tai ir
jisai buvo užkviestas dalyvauti.
Prakalbos buvo parankia proga
tarti keletą žodžių nukentėjusi-
mų karės naudai. Surinktieji prakal-
bose suvirš \$70 yra geriausiai
paliudijimu. Nedalyvaujant p.
Simkui prakalbose, vargu būtų tiek
aukų surinkta.

Iš tokio atsitikimo nuvažiuoti
iki "nešvarių agitacijų" yra labai
nelogiška. Jokių politikų čia ne-
buvo. Vien išrokinimas pasinau-
doti proga aukų parinkimui.

O "Draugas" kas-žin ko pasi-
baidė ir piestu stoja.

Kiek mums žinoma, tautininkai
aukų rinkimo darbe nevarinėja jo-
kių agitacijų. Jie nori, kad tų
aukų būtų surinkta kuodaugausia.
Jie ir savus partvyškus reikalus
deda visai nuosėdai, kad aukų
rinkimas turėtų kuodaugiau kelių.
Švartiems agitatoriams ir nepurvi-
niems politikieriams reikėtų pasi-
mokyti iš tautininkų pasielgimo.
Rasi, žymiai susimažintų tuomet ir
kivirčiai mūsų visuomenėje.

Akyvas faktas. Nesenai Liet.
Socialistų Sąjungos 45 kuopos na-
riai Passaic, N. J., išstojo iš tos
organizacijos. Šis atsitikimas išsau-
kė iš pavienių socialistų ir iš so-
cialistiskos spaudos užklausimui,
kame to išstojimo priežastys. Pra-
eitios savaitės "Vien. Liet." nume-
ryje p. J. K. Gilius, vienas išstojū-
siųjų, duoda paaiškinimus.

Tie paaiškinimai yra įdomūs ir
nupiešia mūsų socialistų paveiklą,
kurin kiekvienas Amerikos lietuvių
viešųjų gyvenimu įdomaujas as-
muo, turėtų pasižiūrėti. Trumpai

suglaudę, pakartojuame čia p. Gi-
liaus mintis.

Sąjungiečiai, ažuot kovoje už
darbininkų kliasas reikalus, veda
kovą su savo broliais darbininkais
pašelpinėse draugijose, susivieniji-
muose ir visose apšvietos ir dailės
įstaigose, neatsižvelgdami, ar tokia
kova lietuviams yra naudinga.
Tariant paties p. Gilius žodžiais:

"varoma ta "kliasų kova"
prieš savo kliasas žmones, prieš
savo reikalus, o tikrasis žmonių
priešas—tamsybė yra užmiršta."

Sąjunga, susidečianti iš 3000
narių, nieko neįstengia nuveikti,
neskaitant laikraščio "Kovos" lei-
dimo. Tasai darbas toli-gražu ne-
užtektinas, kadangi ir mažai įstai-
ga pajiegti laikraštį leisti.

Sąjunga negali nei socialistiškų
laikraščių kontroliuoti. Atpenč, tų
laikraščių redaktorai kontroliuoja
sąjungą. Literatūros komitetas
sąjungoje beveik visuomet susi-
veda iš tų laikraščių atstovų; "Sąjungos
gi literatūra visai ant dugno va-
žiuoja."

Išsėję sąjungon laikraščių at-
stovai rupinasi ne sąjungą, bet
savo bižnių, skaitytų rinkimu sa-
vo laikraščiams, "pedioravimu," ir
tai daroma sąjungos lėšomis.

Apie socialistų kalbėtojus štai ką
p. Gilius papasakoja:

"Nesusirompmitavę drąsiai
važinėja ir dirba savo bižnių
darbą, su susikompromitavusiais
daroma kitaip. Mat, yra są-
jungos referendumu jiems už-
drausta laikyti prakalbas, tai štai
kaip daro. Koks nors centrali-
nės įstaigos narys rašo savo pa-
žistamiems laiškus: "Drauge! Su-
rengk Jonui ar Petriui prakalbą,
būk atsargus, kuopos varde ne-
rengk, mat, galės pikiškiti; jku-
syk kokią draugystę arba šiaip
mažai visuomenei žinomą ypatą.
Tegul surengimas buna jų va-
du. Už prakalbą 7 doliarai.
Padaryk įžangą—žmonės sumo-
kės." Tai kaip gi žiūrėti į to-
kias prakalbas, kur bijomasi
net kuopos vardu rengti, kur
kreipiamasi prie nežinomų ypa-
tų? Ir tai dėl darbininkų labo!"

Socialistai savo susirinkimuose
ir suvažiavimuose yra daug kalbė-
jesi, kad paimti savo rankosna-
visuomenės vadovystę. Jie ragi-
no saviškius, kad eity į įvairias
draugijas ir tenai įsigauti vado-
vystę. Kur tai nebuvo galima,
tai socialistai bandė tverti panašias
organizacijas, kurios užimtų vietą
organizacijų, į kurias socialistai
negali įsigauti. Taip įkurta "Dar-
bas," kaip konkurentas "Tėvynės
Mylėtojų Draugijai." "Darbas"
vienok nedirba.

Apie socialistų lindimą į svei-
mas organizacijas p. Gilius sako:
"Na, o jau tas musiškių va-
dovavimas kitose draugystėse ga-
na gerokai įkierėjo netik svei-
niems (kitaip manant žmo-
nėms), bet ir mums patiems.
Mes lėndam į vadovus, o paskui
vedam į diorganizaciją."

Pas socialistus nėra aiškiai nu-
sistovėjusių nuomonių, nei apie
lietuvių kultūros klausimas, nei
apie sąvą pasielgimą. Liet. Mok-
slo Dr-jos namo statymui socialis-
tai pritaria ir drauge namą vadit-
ta, jisai buvo paskirtas examena-
torium prie universiteto ir taipogi
pradėjo skaityti lekcijas studen-
tams.

Čekijoje tuom laiku buvo įsi-
vyravę vokiečiai. Šisai laikotarpis
pasizymėjo čėkų kova prieš vokie-
čių įtekme. Pačioje Pragoje čė-
kai turėjo pastatę Betlėjaus koply-
čią, kame pamokslai buvo sakomi
gryna čėkų kalba. Pasiekęs filio-
zofijos fakulteto perdtinio vietos
universitete ir tulą laiką buvęs uni-
versiteto rektorium, Huss buvo pa-
skirtas kapelionu Betlėjaus koply-
čion.

Huss nuo seniau atsižymėjo ypa-
tingu pamaldumu ir buvo apspa-
žinės su anglo Wycliffe'o raštais,
kurie vėliaus buvo katalikų bažny-
nos priešingais katalikų tikė-
jimui ir atmeti. Wycliffe'o raš-
tai, kuriuos Huss ypatinai uoliai
tyrinėjo po savo paskyrimo Betlė-
jaus koplyčion, padarė didelę įta-
ką į Huss'ą, kurisai, galima sakyti,
padėjo Wycliffe'o mintis teologi-
ni ir filiozofijos srytyje savo pa-
saulėžvalgio pamatan. Betlėjaus
koplyčion susirinkdamo minios žmo-
nių, ir iš čia Huss pradėjo savo
karjerą kaip pamokslininkas.

Wycliffe'o raštai neisųk pasta-
tė Huss'ą prieš katalikų tikėjimo
dogmas. Dar per keletą metų
Huss skaitėsi katalikų kunigu ir
buvo gėruose, artimuose santikuo-
se su katalikiškąja dvasiškija.

1405 metais Huss, su dviem ki-
tais kunigais, buvo pasiustas ištirti
neva pasirodžiusius vienoje bažny-
čioje stebuklus, kurie iš visų Eu-
ropos kraštų pradėjo sutrauk-
ti milžiniškas minias maldin-
kų. Tyrimotojų darbo pasekmė
buvo tokia, kad Čekijos archieps-
kupas, po ekskomunikavimo baus-
mės, uždraudė savo diecezijos žmo-
nėms lankyti tariamąjį stebuklų
vietą. Neužligo Huss, pritariant
dvasiškai vyresnybei, išleido veika-
lą, kuriame smarkiai užsipoles ant
stebuklų dirbdinimo ir kvietė žmo-
nės neįsejoti Kristaus apčiuopa-
muose apsirėkimuose, bet Jojo
moksle.

Nauja operetė. Pranešama,
kad p. Mikas Petrauskas rengia
naują operetę "Girių Karalius,"
kame vaidintojai busai apsitaisę
žvėrių apdarais.

Praktiškas budas. SLA. sek-
retorius, p. A. B. Strimaitis, Susi-
vienijimo vardu aškelbė kontestą
naujų narių prirašinėjime.

Sulęg paskelbimo, organizatoriai,
vieton \$1.25, kaip iki šiol buvo,
gaus \$2.50 už kiekvieną naują na-
rį, įrašytą \$1,000 apsaugos sky-
riun. Apart to, paskirta dar do-
vanos: 1) už 25 narių prirašymą
\$10.00, 2) už 35 narių prirašymą—
\$15.00, 3) už 50 ar daugiau narių
prirašymą \$25.00. Su padidinta
reguliare mokesčimi, dovanos už
naujų narių prirašymą, pačiliui
imant, bus: 1) \$72.50, 2) \$102.50
ir 3) \$150.00. Šisai kontestas atdaras
nuo liepos 1 d. iki rugsėjo 31 d.
šių metų.

Sumanymas yra labai geras ir
praktiškas narių skaitliaus didini-
mų budas, kurį anglių pasielpinės
organizacijos senai vartoja. Tenai
šie kontestai pasirodė esą pilnai pa-
būvę. Angliskos organizacijos
šiuo budu auga tartum ant mie-
lių.

SLA., pradėdamas tarp lietuvių
šiuos kontestus, padarė gerą pra-
džia.

Išmetė humbugiškus apgarsi-
nimus. "Vienybė Lietuvninkų"
praneša, kad įinai visiškai palio-
visi tapinti humbugiškių daktarų ap-
garsinimus. Už tokį žingsnį siun-
čiam "Vienybė Lietuvninkų" karš-
tą savo pasveikimą. Dabar tau-
tiškoji spauda yra visiškai liuosa
nuo apgavinių daktarų apgarsini-
mų.

A. Liudžius.

JONAS HUSS

1415—1915.

Liepos 6 d. sukanka lygiai 500
metų, kaip likosi sudegintas ant
lauzo visam civilizuoatam pasauliui
šiandien gerai žinomas čėkų—pa-
mokslininkas ir reformatorius Jo-
nas Huss, atidavęs savo gyvybę už
tai, ką jisai manė šventu esą.

Gimęs Čekijos kaime Hussinecz,
netoli Bavarijos rubeziaus, tarp
1373 ir 1375 metų (tikras gimimo
laikas nežinomas) iš turtingų tė-
vų ūkininkų, jisai, nežiurint anks-
tyvos tėvo mirties, igijo gerą pra-
dinį mokslą. Užbaigęs nesenaį
tuomet įsteigtą Pragos universite-
tą, jisai buvo paskirtas examena-
torium prie universiteto ir taipogi
pradėjo skaityti lekcijas studen-
tams.

Čekijoje tuom laiku buvo įsi-
vyravę vokiečiai. Šisai laikotarpis
pasizymėjo čėkų kova prieš vokie-
čių įtekme. Pačioje Pragoje čė-
kai turėjo pastatę Betlėjaus koply-
čią, kame pamokslai buvo sakomi
gryna čėkų kalba. Pasiekęs filio-
zofijos fakulteto perdtinio vietos
universitete ir tulą laiką buvęs uni-
versiteto rektorium, Huss buvo pa-
skirtas kapelionu Betlėjaus koply-
čion.

Huss nuo seniau atsižymėjo ypa-
tingu pamaldumu ir buvo apspa-
žinės su anglo Wycliffe'o raštais,
kurie vėliaus buvo katalikų bažny-
nos priešingais katalikų tikė-
jimui ir atmeti. Wycliffe'o raš-
tai, kuriuos Huss ypatinai uoliai
tyrinėjo po savo paskyrimo Betlė-
jaus koplyčion, padarė didelę įta-
ką į Huss'ą, kurisai, galima sakyti,
padėjo Wycliffe'o mintis teologi-
ni ir filiozofijos srytyje savo pa-
saulėžvalgio pamatan. Betlėjaus
koplyčion susirinkdamo minios žmo-
nių, ir iš čia Huss pradėjo savo
karjerą kaip pamokslininkas.

Wycliffe'o raštai neisųk pasta-
tė Huss'ą prieš katalikų tikėjimo
dogmas. Dar per keletą metų
Huss skaitėsi katalikų kunigu ir
buvo gėruose, artimuose santikuo-
se su katalikiškąja dvasiškija.

1405 metais Huss, su dviem ki-
tais kunigais, buvo pasiustas ištirti
neva pasirodžiusius vienoje bažny-
čioje stebuklus, kurie iš visų Eu-
ropos kraštų pradėjo sutrauk-
ti milžiniškas minias maldin-
kų. Tyrimotojų darbo pasekmė
buvo tokia, kad Čekijos archieps-
kupas, po ekskomunikavimo baus-
mės, uždraudė savo diecezijos žmo-
nėms lankyti tariamąjį stebuklų
vietą. Neužligo Huss, pritariant
dvasiškai vyresnybei, išleido veika-
lą, kuriame smarkiai užsipoles ant
stebuklų dirbdinimo ir kvietė žmo-
nės neįsejoti Kristaus apčiuopa-
muose apsirėkimuose, bet Jojo
moksle.

Ilgainiui santikiai tarp Huss'o ir
kitų kunigų pradėjo blogėti. Kun-
igai kreivai žiūrėjo į vis augantį
Huss'o linkimą prie Wycliffe'o
mokslo, kurisai dvasiškijos ginčo-
se buvo jau išdalies pasmerktas
kaipo heresija. Geri santikiai tarp
dvasiškijos ir Huss'o, linkstančio
prie Wycliffe'o, negalėjo ilgai gy-
venti, nes Huss buvo karštas,
atviras, tiesiog ir smarkiais žo-
džiais išreikšdavo savo mintis, ne-
žiurėdamas, ar tas kam gali patik-
ti ar nepatikti. Už tokį jo pasi-
elgimą dvasiškija pasiskundė archi-
evyskupui, ir Huss'ui buvo iš pra-
džių uždrausta pamokslus sakyti,
o paskui ir abelnei kunigiskias pa-
reigas pildyti. Tai buvo pirmas
atviras Huss'o susidurimas su ka-
talių bažnyčia.

Huss'o laikai pasizymėjo smarkia
čėkų kova prieš sveitautiškios
įtėkmes viešpatavimą Čekijoje.
Huss, budamas karštu tikybinu
mokslinku, drauge su tuom ir
buvo ir karštu čėkų patriotu. Ji-
sai buvo vienu tų, kurie stovėjo
tautiškojo čėkų judėjimo priekyje.
Huss'o reikšmė gulėjo ne tiktai jo-
jo tikybiniam pamokslininkavime,
bet ir tautiniame veikime. Kas
buvo svarbesnis Huss'o veikime:
tikyba ar tautybė—sunku pasakyti.
Tačiau be didelės klaidos galima
manyti, kad Huss'o pasisekimas ti-
kybos reikaluose gulėjo tautiskame
pamate. Čėkai matė, ar bent jau-
tė, jame ne tiktai tikybinį refor-
matorių, bet ir savo tautos pa-
mokslininką.

Kalbamuojų laiku pačioje katali-
kų bažnyčioje buvo didelė suiru-
čiai. Vienu kartu veikė du popie-
žiai, Benediktas XIII ir Grigalius
XII. Mieste Pisa, Italijoje, buvo
šaukiama taryba, kad prašalinus šį
bažnyčios skilimą. Dvasiškija bu-
vo suskilusi esančiųjų popiežių re-
mimo. Prisiartinant Pisos tarybai,
reikalinga buvo, kad dvasiškija už-
silaikytų neutrališkai. Tuom rei-
kalu Čekijos karalius kreipėsi į
dvasiškiją ir prašė universiteto pa-
gelbos. Karaliaus atsiliepimas ne-
atėmė jokių vaisių. Universitete
čėkai rėmė karalių, bet, iš keturių
balsų turėdami tiktai vieną balsą,
nieko negalėjo padaryti. Prie čė-
kus stoji bavarai, saxai ir lenkai.

Sveitautiųjų pergalė, Čekijos
universitete sukėlė čėkų tarpe
smarkų tautišką judėjimą, kurio
pasekmėje čėkams suteikta trys bal-
sai, o anos trys "tautos" gavo tik-
tai vieną balsą. Tuojau keli tuk-
stančiai sveitautiųjų pasitraukė iš
universiteto, kurisai tokiu būdu
pasiliko pilnai čėkų rankose. Pa-
sitraukusieji neužligo įsteigė Leip-
zigo universitetą.

Huss stovėjo šio viso čėkų judė-
jimo priekyje. Čėkų pergalė buvo
drauge su tuom ir Huss'o laimėji-
mą. Neužligo Huss buvo vėl iš-
rinktas universiteto rektorium.
Drauge su tuom archiepskupas pa-
skyrė tarytoją, kurio priederme
buvo ištirti mestus ant Huss'o ap-
kaltinimus heresijos (klaidingo ti-
kybos mokslo) skleidime ir žmo-
nės kurstantiame pamokslininkavi-
me. Apie Huss'ą buvo sakoma,
kad jisai davęs suprastai, kad
Antikristas galis būti Ryme ras-
tas. Nežiurint to, kad Wycliffe'o
mokslas buvo dvasiškijos nupeik-
tas, Huss vis dar Wycliffe'ą ir
laikėsi jojo mokslo.

Ką surado archiepskupo paskir-
tas tarytojas—nežinia. Vienok
neužligo popiežius Aleksandras V
išleido paliepimą, kuriuom Wy-
cliffe'o mokslas buvo pasmerktas
ir visi Wycliffe'o raštai įskaita
išimti iš vartojimo. Drauge su
tuom popiežiaus paliepimas pamok-
slų sakymo vietas taip apribėžavo,
kad Betlėjaus koplyčia buvo išskir-
ta iš tokių vietų.

(Toliau bus.)

Kodėl Pasaulis Yra Prieš Vokietiją

(Užbaiga.)

Daug kas iš paties kaizerio pa-
sielgimo dabar aišku. Pirmiau į
tai teatrepta mažai atydos. Ne-
užligo po sosto užimimo dabartinis
kaizeris apskelbė, kad "Nuo dabar
niekas negalės atsitikti be Vokietij-
jos ir vokiečių imperatoriaus įsmai-
syto." Šiame trumpame sakinyje
pasakyta visa kaizerio politika. Ir,
reikia pripažinti, kaizeris sekė, uo-
liai sekė savo užbrėžtajai politikai.
Nei vieno svarbesnio dalyko pasta-
rais dvejais dešimtmečiais neatsi-
tiko be to, kad kaizeris nebutų įsi-
kišęs. Ir visuomet kaip galutinas
argumentas rodyta tasai "geležinis
kumštis." Pasaulis gyvena nuo la-
tinėje to kumštis baimėje.

Viena valstijų, pirmiausiai su-
sidurusių su Vokietijos kumštine
politika, buvo Suvienytos Valstijos.
Laikė Suv. Valstijų karės su Ispa-
nija admiralas Dewey, sumušęs
ispanus, užbliokavo Manilą, Fili-
pinuose. Visų valstijų laivai, at-
plaukdami į blokadą sryti, pildė
taisykles, kurios uždedama ant
neutrališkų šalių laivų. Anglų,
japonų ir francūzų skraiduoliai, at-
vykę prie Manilos, noriai pildė Suv.
Valstijų reikalavimus. Atvykę vo-
kiški skraiduoliai į visas blokados
taisykles neatkreipė jokios atydos.
Vokiečių oficialiai pradėjo drau-
gauti su ispanais ir savo pasielgimu
amerikonų laivyną pastatė tokion
keblun padėjiman, kad Suv. Valsti-
jos pradėta rimtai kalbėti apie ga-
lima karę su Vokietija. Tiktai įsi-
maiusius kitoms valstijoms, vokie-
čiai truputį aprimo. Apart to, vo-
kiečių pasielgimas pietinėje Ame-
rikoje nevieną kartą sukėlė nesusi-
pratimų Vokietijos ir Suv. Valsti-
jų.

Kuomet ėjo tarybos tarp Vokie-
tijos, Anglijos ir Suv. Valstijų dėl
valdymo Samoa salų, Vokietija
pirmu kartu bandė padaryti savo
karės įteigų demonstraciją, kad pa-
darius įtaką į kitus savo naudai.

Po rusų-japonų karės Vokietija
stengėsi neleisti Japonijai užimti
Port Arthuro. Po chinų-japonų ka-
rės Vokietija žymiai apkarė lai-
mėjusių japonų pergalėjimo vaisius.
Kuomet Chinijoje buvo užimti
du misijonieriai, Vokietija pasinė-
Chinijos vandėnysna savo laivyną
ir reikalavo Kiao-Chau parandavo-
jimo jai ilgiems metams (tą kolo-
nija anglai su japonais atėmė iš
vokiečių laike dabartinės karės).
Laikė vadinamo "Boxerų sukili-
mo" Chinijoje vokiečiai parodė ne-
paprastą žiaurumą. Tikslu buvo
parodyti vokiečių "galybę."

STASYS ŠIMKUS.

Stasys Šimkus, "Liet. Draugijos Nukentėjusiems nuo Karės Šelpiti" priėjusiai Amerikos aukoms rinkti atstovus ir pasiūmėjęs lietuvių kompozitorius, gimė 1887 m. Motiškių sodžiuje, Seredžiaus parap., Kauko pav. ir gub. Pradinę mokyklą baigė Seredžiuje ir 9 metų amžiaus pradėjo mokintis muzikos pas vietinį vargonininką. Paskui mokinosi pas Naująjį Kaune. Pabaigęs tenai, vargonininkavo puskertvintus metus Vilniaus gubernijoje. Trylikos metų budamas, įsiai jau vargonininkavo ir buvo chorvedžiu. Iš viso jo įvairiose choruose Lietuvoje dalyvavo virš 2,000 žmonių.

Kuomet lietuviams leista spauda 1904 m., Šimkus savo gimtiniame Seredžiuje surengė vakarą ir koncertą, į kurį atsilankė ir Varšvos konservatorijos direktorius Mlynarskis. To atsilankymo pasekmė buvo tai, kad Mlynarskis pasiėmė Šimkų Var-

šavon, kame savo lėšomis leido ji konservatorijon. Užbaigęs konservatoriją Varšvoje, Šimkus 6 metus mokinosi muzikos kompozicijos Petrograde ir tuom pačiu laiku baigė gimnazijos kursą. Perna užbaigęs norėjo važiuoti užruožin toliaus lavintis muzikoje, bet iškilusioji karė neleido to padaryti.

Iki šiolie atspausdinta Šimkaus 60 dainų (chorams ir pavieniui balsui). Įsiai užsima taipgi folkloru. Liet. Mokslo Dr. jos archyve guli 1,000 jojo prirentų spaudai liaudies dainų (žodžiai ir muzika). Apart to tukstančio, įsiai yra surinkęs dar 2,000 liaudies dainų.

Lietuvos laikraščioje Šimkus po įvairiais slapyvardžiais yra parašęs visą eilę straipsnių iš muzikos sryties. Kaipo chorvedis, Šimkus pasižymėjo tuom, kad savo choruose sutraukdavo įvairiausių pakraipų žmones.

BERNARDO MONTVYDO BYLA.

Praeitais savaitės seredže, liepos 23 d., Bernardas Montvydas buvo prisaikintojų teisėjų Hartford, Conn., pripažintas kaltu kun. J. Zebrio ir jo seimyninkės užmušime vasario 8 d. New Britain'e, Conn. Ir nuteistas pakorimui. Kitas tos žmogžudystės dalyvas, Petras Krakas, likosi anksčiau pakartas Wil-
 ington'e.

Iš paties Bernardo Montvydo liudijimo sužinojome, kad įsiai iš Lietuvos atvyko į Taunton, Mass., 3½ metų atgal ir gyveno pas savo seserį. Tenai 3 mėnesius dirbo dažymo dirbtuvėje.

Iš Taunton'o įsiai nuvyko Boston'an, Mass., kur gyveno pas brolių Antaną Montvydą (Antononą). Per vieną mėnesį įsiai paršavinėjo knygas. Iš čia nuvažiavo į New Haven, Conn., kame dirbo lon. Vaitkevičiaus grosernėje. Po trijų mėnesių grįžo į So. Boston'ą gavo darbą Petro Mataus grosernėje, kame išdirbo 3 mėnesius. Paskui 2 mėnesius dirbo kitoje grosernėje ir 5 mėnesius Equitable Insurance Kompanijoje. Po tam atvyko į Chicago, Ill., čia 7 mėnesius dirbo portretų bižnyje. Paskui pradėjo leisti "Galvočių", kurį leido per 4 mėnesius. Padirbęs 4 mėnesius prie Accident Society Insurance Kompanijos, nuvyko į Taunton, Mass., ir atidarė barzdas-kutyklą. Tenai jam begyvenant, įsiai gruodžio mėnesyje 1914 m. susipažino su Petru Kraku. Po Kalėdų 1914 m. įsiai uždarė barzdas-kutyklą ir nuvyko į Taunton, kame pardavinėjo barzdas-kutyklų reikmenis. Už 3 savaites išvažiavo Bostonan, kame susitikio su Petru Kraku. Abu nuvyko į Springfield, Mass. Pabuvę apie 2 savaites tenai, nuvyko į Hartford, Conn. Vieną naktį pabuvę tenai, nuvažiavo į New Britain, Conn. Tenai abu apsigyveno antrąs 330 Arch st. Krakas nusipirko revolverį ir išsikėlė gyventi prie 33 Spring st., o Montvydas pasiliko senoje vietoje.

Apie kun. Zebrio apiplėšimą juodu kalbėjo vasario 7 d. vakare. Tą patį vakarą nuėjo apžiūrėti kun. Zebrio namus, kad apsipažintų su jų planu. Vasario 8 d. abudu nuėjo į kun. Zebrio namus. Seimyninkei juos įsileidus, Krakas paliepė kun. Zebriui iškelti rankas augštin. Kunigijui pradėjus rekti, Krakas šovė į jį. Pakritus nušautam, Krakas paėmė jo laikrodėlį ir užsuko gąz. Surėžęs moteriškai, kuri, Krakui liepiant, buvo užlusi rankas, įsiai paliepė paro-

gijos prezidentu esąs Pruseika, "Laisvės" redaktorius, kurisai vadinsis Schultz'u. Sekretorium esąs K. Šestokas, "Šakės" redaktorius iš Worcester, kuris vadinsis Gilman'u. Kasierium esąs A. Neviackas, "Laisvės" bendrovės narys. Draugijos nariams būvę įskaita laikyti liežuvi už dantų, nuduoti kvailais, neišduoti valdžiai savo draugų vardų ir meluoti apie savo gyvenimo vietą.

Tokį Malinausko liudijimą paduoda laikraštis "Daily Courant". Montvydas teisme užsigynė nieko nežinąs apie kokią nors "Raudonrankių Draugiją Amerikoje." (Toliaus bus)

VISUOTINA TAIKA.

(Iš Elb. Hubbard'o "Health and Wealth.")

Civilizuota žemė faktiškai yra išskirstyta tarp devynių Didžiųjų Tautų. Toms tautoms yra suvienytos Valstijos Amerikoje, Anglija, Vokietija, Francuzija, Rusija, Italija, Austrija, Ispanija ir Turkija.

Kiekviena šių tautų užlaiko didelę tarnaujančią armiją. Suvienytos Valstijos turi mažiausiąją armiją, Rusija—didžiausiąją. Mės (Suv. Valstijos) turime daugiau maisto, Rusija—mažiausią.

Aplamos skaitlinės šios devynių didžiosios valstijos atima ir nuolat laiko nuo naudingo darbo keturis milijonus žmonių. Priskaitant tuos, kurie dirba dirbtuvėse ir fabrikuose užimti gaminiu reikmenų kareivijai, iš viso yra penki milijonai parinktinų žmonių, pasaulio žiedų, kurie yra užimti karės reikalais.

Toliaus, tegul buna atmintina, kad kur žmogus yra atimtas nuo naudingo, produkcinio darbo, tenai turi būti kas dirbtų jojo užlaikimui.

Blogiausia kareiviavimo ypatybė yra tai, kad kareivis yra sunaikintu žmogum. William T. Stead sako: "Keturi, iš kas penkių angliškų kareivių, kurie tarnauja du metus ar daugiau, serga veneriškėmis (lytinėmis) ligomis."

Didelėje dalyje sekančios gentkartės tėvais yra silpnieji, senieji ir netikusieji.

Baisiausia karės ypatybė yra ne nuostoliai gyvybe mūsų laukuose, ne mirtis ligonbučiuose, bet tai, kad vyrai, kurie grįžta, parsineša ligas ir dar negyvenančiųjų išsigimimo tendenciją.

Baimė, godumas ir puikybė yra trims dalykais, kurie kliudo nusiginklavimo kelią. Tačiau mąstantį pasaulio žmonės jau pradeda matyti, kad tautos amžinumas reikalauja karės pašalinimo. Jeigu atskiri žmonės nesutinka, tai mės neleidžiame jiems išeiti gatvėn ir muštis.

Mušis galety parodyti, kurisai buvo drutesniuoj, bet tas neparodyty, kuris tariamamjame klauseime buvo teisingu. Jiega negalima pasiekti teisybės.

Mės išrenkame užvaizdas, kad priziūrėtų kiekvieno pavieto reikalus, ir jeigu pavietai susikivirčia, tai nuosprendį jie randa valstijos teismuose.

Jeigu atskiros valstijos susikivirčia, tai reikalas pernešama į Suvienytų Valstijų teismą.

Be jeigu atskiros šalys susikivirčia, tai mės sugrįžtame prie jėgos ir tiesiog neikiname gyvybę ir turimą, kad teisybė viešpatuotų.

Absurdiškumas atviros prievartos tarp tautų, kurios šauksmingai skelbia esančiomis "krikščionimis," yra peraiškus, kad ginčijus apie tai.

Jeigu dvi šalys gali padaryti sutartį, aprubežiuojančią ginklavimą, tai reikalas pernešama į Suvienytų Valstijų teismą.

Be jeigu atskiros šalys susikivirčia, tai mės sugrįžtame prie jėgos ir tiesiog neikiname gyvybę ir turimą, kad teisybė viešpatuotų.

Absurdiškumas atviros prievartos tarp tautų, kurios šauksmingai skelbia esančiomis "krikščionimis," yra peraiškus, kad ginčijus apie tai.

Jeigu dvi šalys gali padaryti sutartį, aprubežiuojančią ginklavimą, tai reikalas pernešama į Suvienytų Valstijų teismą.

Be jeigu atskiros šalys susikivirčia, tai mės sugrįžtame prie jėgos ir tiesiog neikiname gyvybę ir turimą, kad teisybė viešpatuotų.

Absurdiškumas atviros prievartos tarp tautų, kurios šauksmingai skelbia esančiomis "krikščionimis," yra peraiškus, kad ginčijus apie tai.

Pašnekėlių Kampelis.

641. Kokiam mieste yra daugiausia prasikaltimų? Paprastai manoma, kad miestų didumas yra daug-maž tiesioginėje proporcijoje su prasikaltimų skaitliu. Juo miestas didesnis, juo prasikaltimų nuosimtis esąs augštesnis. Tokio sanprotavimo pamatan dedama nuomonė, kad dideliame mieste, kame mažai kas pasipajista tarp savęs ir kame gyvenimas smarkiau verda, prasikaltėliams esanti parankesnė dirva veikti. Mažuose gi miestuose, kame gyventojai arti pažista vienas kitą, prasikaltėliui esą sunkiau pasislėpti. Taipgi, dideliuose miestuose skūrstančių žmonių skaitlius esąs proporcionališkai didesnis negu kad mažuose miestuose ir patsai skurdas apsiereikiąs sunkesnėse formose. Tokios gyvenimo aplinkybės esančios priežastim to, kad didesniuose miestuose prasikaltimų skaitlius yra augštesnis negu kur kitur.

Pripažįstant tai teisinga ir einant tuom pačiu keliu iki galui, reikėtų pasakyti, kad didžiausiose pasaulio miestuose prasikaltimų nuosimtis yra augštesnis. Dideli miestai turėtų būti paskaityti didžiausiais prasikaltimų, įvairių kriminališkų darbų lizdais, geriausiomis prieglaudomis žmogžudžiams ir pasekmingiausia dirva tokiems žmogžudžiams veikti. Londonas, kaip didžiausias miestas ant žemės, privaletų turėti augščiausį žmogžudysčių ir kitokių prasikaltimų nuosimtį.

Panašus sanprotavimas, turėdamas savyje šiek-tiek tiesos, būtų tačiau klaidingas galutinėse savo išvadose ir nesutiktų su faktais.

Imant žmogžudysčių statistiką, sulyginamai mažas Irkutsko miestas, Siberijoje, žymiai pralenkia visus kitus, tame skaitlinėje ir didžiausius miestus atsitinkančių, jame žmogžudysčių skaitliu. Apskaičiuojama, kad kas metai Irkutskę įs kas 240 gyventojų viena ypata yra nužudoma. Tame mieste iš viso gyventojų priskaitoma apie 120,000. Tokiu būdu žmogžudysčių skaitlius kas metas siekia apie 500.

Tokiu rekordu, negali "pasigirti" nei vienas kitas miestas visame pasaulyje. Irkutskas yra visų priekyje. Jame atsitaiko daugiausia žmogžudysčių.

To apsiereikimo priežastis bus lengva suprasti, jeigu atsiminsime, kad Irkutskas yra vienu tų Siberijos miestų, į kur Rusija paprastai siunčia savo prasikaltėlius. Vagis, plėšikai, žmogžudžiai yra į čia suvaromi iš visų Rusijos kraštų "ant poselenijos" (po to, kai atbuna savo katorginę bausmę).

Pasakojama, kad vieną kartą Irkutsko miestas norėjęs pasiiluosuoti nuo prasižengimų ir sutvėręs tam tikrą sergėjimo komitetą, kurin savanoriai galėjo įsirašyti. Pasekmė buvo tai, kad kriminalistai pradėjo kruvomis rašytis komitetan. Komitetui buvo suteiktos labai plačios teisės. Visas dalykas pasibaigė tuom, kad miestas, po neišpasakyto prasikaltimų skaitliaus pasidauginimo, pasiskubino pasiiluosuoti nuo bausių "globėjų." Bet ir be to komiteto Irkutskas turi "garbę" būti miestu, stovinciu pirmoje vietoje prasižengimų skaitliu.

642. Kodėl ant Suv. Valstijų pinigų vartojama parašas "In God We Trust"? Gal kiekvienas pastebėjo, kad ant visų aukšinių ir stambesnių sidabrinių pinigų stovi užrašas: "In God We Trust" ("Dievu Mės Pasitikime"). Idomu, kaip tasai išsireikšimas atsirado ant pinigų.

Tie, kurie smulkiau yra mokinęsi Suv. Valstijų istorijos, žino, kad to parašo dėjimas ant visų sidabrinių ir aukšinių pinigų buvo Suv. Valstijų kongreso užgirtas kovo 3 d. 1865 m.

Daug kartų prieš tą užgirtimą buvo sumanoma uždėti koki nors tikybinį obalsį ant Suv. Valstijų pinigų. Tie sumanymai tačiau buvo vis, kaip sakoma, pro ausis praleidžiami. 1861 metais Suv. Valstijų izdo ministrui tulas senas farmeris iš Ma-

ryland valstijos pasiuntė laišką, kuriame išrodinėjo reikalingumą dėti tą parašą ant šios šalies pinigų. Farmeris rašė, kad kadangi šalies gyventojai yra tikinčiai į Dievą žmonėmis, tai savo tikėjimą jie turi parodyti ir savo pinigais. Sumanymas buvo perduotas pinigų dirbtuvės valdybai. Sekančiais metais sumanymas buvo paduotas kongresui, kurisai į sumanymą tačiau neatskreipė jokios atydos. Sekanti meta sumanymas kongresui vėl paduota. Šį kartą buvo nurodyta, kad tie žodžiai paimta iš Suv. Valstijų hymno "The Star Spangled Banner," kurisai amerikoniui yra šventu dalyku.

Sekančiais, 1864, metais kongresas leido atmušti 2 ducentinius varinius pinigus su išsireikšimu "In God We Trust" ant jų. Sekančiais metais kongresas nutarė, kad tasai išsireikšimas galima dėti ant visų aukšinių ir sidabrinių pinigų.

Užbaigiant, galima priminti, kad įvairiose šalyse ant pinigų dedama vienokis ar kitokis obalsis. Suv. Valstijų pasielgimas šiuom atveju jokiū būdu nėra išskyrimu. Ant Suv. Valstijų pinigų vartojama dar ir kitas lotyniškojo kalboje obalsis "E Pluribus Unum" ("Iš daugelio Vienu"), kuom nurodoma į vienos Suv. Valstijų valstybės susidėjimą iš įvairių atskirų valstijų.

643. Ar sužeisti kareiviai labai kenčia nuo žaizdų? Žaizdos, kurias kareiviai apturi mušio lauke, sulyg daugelio žmonių nuomonės, yra labai skausmingos. Tarp žmonių yra išsidirbusi nuomonė, kad juo žaizda yra didesnė ir baisesnė, juo daugiau skausmo suteikia jinau suzeistam.

Tulas karškas gydytojas tą nuomonę visiskai užgincija ir prirodinėja visiską josios klaidingumą. Įsiai sak, kad kančios nuo sunkių žaizdų yra tik perdidelio vaidentuvės veikimo vaisium. Sulyg to gydytojas tvirtinimo, skausmus kenčia ne patys suzeistas, bet pašaliniai žmonių vaidentuvė. Minimojo gydytojas išvadžiojimai, trumpai juos suglaudus, žemiau seka.

Žmonės praprāt žaizdų skausmingumą "mieruotų" pagal tuos nedidelius užsigavimus, kuriuos jie apturi kasdieniniame gyvenime. Tie užsigavimai, išsireikšiniai, nors maži, dažnai buva gan skausmingi. Jeigu žaizda yra dvidešimts kartų didesnė, tai žmonėms rodo, kad ir skausmas nuo jos yra dvidešimts kartų didesnis.

Laikė dabartinės karės sužeistiesiems kareiviams daroma kartais labai sunkios operacijos, negavojant prie jų jokių migdinančių priemonių. Kareiviai tas operacijas perkenčia ramiai.

Toksai pasielgimas nereikišia milžinišką kareivio kantrumą. Kuomet žmogus yra suzeistas iki tulam—suprantama, dideliu—laipsniui, tai nervai tampa suparalyžuoti kaslink įspūdžių perdavimo į smegenis. Tokiu būdu sunkiai suzeistas nejaucia skaudėjimo. Kuno konvulsijos ir ligonio dejavimas, girdimas laikas nuo laiko, nereikiška, kad ligonis jaučia skausmą. Visas suzeisto kūnas, nors ir juda, yra tartum nutirpimo stovyje. Jeigu suzeistasai numiršta, budamas tokiame stovyje, tai mirtis buva be skausmų. Panaši beskausminga mirtis gydytojų yra vadinama "eutanazija".

Šiuos minėtojo gydytojus išvadžiojimus patvirtina ir įvairūs pasakojimai suzeistųjų, kurie retai mini apie koki nors skausmą, jaustą suzeidimo laiku.

644. Kodėl žmogus nemato puolančių lietus lašų? Kuomet lija, tai mums rodo, kad iš viršaus puola žemyn nepertraukiamas vandens sriovelės, kurios panašios į staciai kabančius siulus, jeigu nėra vėjo, ir išsrodo įstrizai gulinčiais ore siuleliais, kuomet pučia vėjas.

Ištikrųjų gi, iš debesų niekuomet nelija nepertraukiamomis sriovelėmis. Žemyn krinta atskiri vandens lašai. Tie lašai yra beveik visiskai apvalūs. Mės ta-

čiaus, vieton jų, matome vandens siulelį.

Kad supratus, kodėl mės puolančius lašus taip matome, reikalinga truputį paaiškinti apie akį. Akies užpakalinėje dalyje esantis nervų sietelis—vadinas įsiai retina—atmuša savyje paveikslą kiekvieno daikto, kurį žmogus mato. Tasai paveikslas perduodama į smegenis, aciū kam žmogus ir mato. Paveikslas neišnyksta nuo retinos susyk. Jeigu staiga užmerkti akį, tai dar tula laiką—astuntadali sekundos—įspudis pasilieka retinos nervuose. Žmogus dar astuntadali sekundos mato daiktą po tam, kaip akis užmerka arba daiktas pranykęs.

Lietaus lašas, smarkiai puldamas, greitai maino savo vietą. Akyje neišnykdo dar įspudis lašo, buvusio vienoje vietoje, kaip įsiai jau perkeliavo į antrąją, trečiąją vietą. Akyje vienu sykiu yra įspudis lašo, esančio daugelyje vietų vienoje linijoje. Nuo to akyje pasidarą įspudis ne vieno lašo, bet visos eilės lašų, kurie tartum sudarą nepertraukiamą sriovę, vandens siulelį. Jeigu lietaus lašas liečiaus pulty, tai jį galima būtų įžiūrėti.

Dėlei tos pačios akių ypatybės, šviesos žybčiojimas, dažnesnis negu 7 kartus į sekundą, daro nepertraukiamo žibėjimo įspudį. Dėlei tos pačios priežasties smarkiai besisukancio rato špykiai susilieja vienon permatomam lentelėn. Tuom pačiu principu yra naudojamas krutamųjų paveikslų išdirbimui.

KLAUSIMAI.

645. Kodėl žmonės juokiasi?

646. Kaip susineša lakunai su esančiais ant žemės paviršiaus?

647. Kodėl senovėje žmonės ilgiau gyveno?

648. Kame yra priežastis die-
 ū ilgumo skirtumui?
 (Atsakymai bus kitam numeryj)

Kibirkštys.

Pagarsėję miestai: Thomas—pyragais, Philadelphia — karpetais, Bostonas—škaplieriais.

×

Tulą laiką nelijo, tai ir Burbulo nebuvo, o kaip pradėjo lynot, tai "Draugo" Burbulas ir vėl čia.

×

"Kur trumpa—ten truksta." Turėjome "glauką" institutą—Philadelphijos Kliniką, ir vėl netekom. Kišeninių ligų nebus kam "klynyt."

×

Kad Amerikos lietuvių nesuimtė pinigų į Lietuvą per "žinomą ypata"—Kapsuką, tai todėl jis atkeršijo, sukeldams Skotijoj "bobų revoliuciją."

×

Alo, vyrai! Jeigu "Keleivis" prašosi, tai kodėl neduodati jam "sv. spakajų"? Kiba nežinote, kad "keleivinkai" labai "bizi:" rengia rudeniui "kučkas."

×

Budamas Chicagoje, Dr. Sliupas atliko du reikalus: laikraštinių suvažiavimų ir "Draugo" redakcijoj įstėję "balnicą," ten siaučia baisi karštligė.

×

Man rodo, kad "Katalikui," už dalyvavimą laikraštinių suvažiavimų, ar tik neklus nuo "Draugo" per sėdynę "beržinės košės" (Jau ir kliuvo. Red.). Juk "Draugas" toks "zajadlas učitelius."

×

Patarlė: "jeigu iš ubergo stoja ponu, tai ir su kačerga jo nosies nepasieksi."

Tas-pat buva ir su tuom, kuris, nebuvęs nei skaitytojūm, tampa "redaktorium" ar "kalbėtojūm."

×

Burbulas sako, kad aš skaldau "Draugo" ir "Pažangos" straipsnius ant Dr. Sliupo kulnų. Tai jes: ar gal Burbulas mano, kad aš apsiimsiu skaldyt Burbulus? No, sery, į tai aš neturiu "dačinenijos," ir dacol.

×

Laikraštinių suvažiavimas, sulyg "Draugo" tėmijūm, tai "tik keletos asmenų suėjimas." Dacrait, kad keletos. Vat, kad kleri-kalų laikraščių delegatai suvažiavimų, tai seimas atsibutų ant 2 ke-džių—inkopore.

×

Ivykus laikraštinių suvažiavimui, "Draugo" redaktorius ankšta pasidarė jo paties kailyje. O kuokaktino išgarsinimo, žmonių nors it met dažnota, kad suvažiavime yra skaitlingai renkasi, bet, be abejo-

ir Dr. Sliupas, tai "Draugo" redaktorius gerklėj išaugo kaulas. Ar nereiks tik kanivolo?

×

Tulas profesorius "Keleivio" No. 22 paduoda socialistiškai-mokslėviškų išradimų statistiką. Lietuviai socialistai išradę šiuos tinkus: Džian Bamba, kunigą Bimbą, Maikę su tėvu, "Šakę," "monologus," teisybės skelbėjus, daug skaitytojų ir spyčių (apie mergų pajiekojimus pamiršta).

A! tai mokslas! tai gabumai! Ura socialistams!

Pašalinis.

ATITAISYMAS.

"Lietuvos" No. 26 p. Sufragistės korespondencijoje iš So. Omaha, Neb., tilpo nemaloni korektūros klaida.

Tenai išspausdinta: "...lietuvių koncertan neskaityngai atsilankė... todėl, kad nebuvo svaigalų ir kad lietuvių nemėgsta svaigalų."

Turėjo būti: "...lietuvių koncertan neskaityngai atsilankė... todėl, kad nebuvo svaigalų ir kad lietuvių nemėgsta vakary be svaigalų."

VIETINĖS ŽINIOS.

KIEK IKI ŠIOL SURINKTA S. ŠIMKAUS PRAKALBOSE.

1) "Mildos" svet., birželio 14 d., rengė Antrasai S.L.A. Apksri-tys (Chicago) \$71.35
 2) Meldazio svet., West Side, (Chicago), birželio 17 d., (rengė tie patis) \$41.25
 3) Roselande, birželio 18 d., (rengė S.L.A. kuopa) \$12.27
 4) Bankaus svet., So. Englewood (Chicago), rengė Liet. Gelb. Fondo skyrius \$28.00
 5) Nuo vakarėlio, surengto A. Matto teatrlyje (Chicago Heights, Ill.) \$8.55
 Iš viso \$161.42
 Brooklynne surinkta 22.80
 \$184.20

Šie pinigai yra p. Šimkaus jau pasiūsti Lietuvon.

Prakalbos, Surengtos Tautos Fondo.

5) Sv. Jurgio parap. svet., birželio 21 d. \$73.50
 6) Sv. Kryžiaus parap. svet., birželio 25 d. 125.51
 7) Melrose Park, birželio 26 dieną 35.50
 8) West Pullman, sv. Petro ir Povylo parap. svet., birželio 28 d. 33.81
 9) Roselande Visų Šventų parap svet., birželio 29 d. .. 50.26
 Iš viso \$284.58

Pinigai liko Tautos Fondo rankose.

Prakalbos, Surengtos "Naujienų" ir Liet. Šelpimo Fondo.

10) Černauskio svet., (18-ta gat., birželio 19 d. \$47.00
 11) Cicero (Jukniaus svet.), birželio 26 d. 24.12
 Iš viso \$71.12
 Pinigai liko rengėjų rankose. Iki birželio 30 d. nukentėjusiai Lietuvai surinkta laike p. Šimkaus prakalbų iš viso .. \$559.90.

SIMKAUS MARŠRUTAS:

Šimkaus maršruto pradžia, nekaitant jau buvusių prakalbų, yra sustatyta sekančiai:

Liepos 2 d.—Chicago Heights, p. Vasiliausko svetainėje, 7 val. vakare.

Liepos 3 d.—Burns svetainėje, 6255 So. State st.

Liepos 5 d.—Gary, Ind., 2 val. po pietų.

Tą pačią dieną East Chicagoje — 5 val. po piet ir Indiana Har-bor 7 val. vak.

Liepos 6 d.—Cicero, Ill., Sv. Antano parapijinėje svet., 49th Ct. ir 15th st.

Liepos 16 d.—Spring Valley, T. F. skyriaus surengtas susirinkimas.

Iš p. Šimkaus veikimo. Praeitą ir šią savaitę įvairiose Chicago dalyse ir priemiesčiuose buvo p. Šimkaus prakalbos, įvairių pakraipų žmonių surengtos. Porą prakalbų surengė socialistai. Visa eilė kitų buvo surengta Liet. Gelbėjimo Fondo ir Tautos Fondo komitetų rūpesčiu. Surengta prakalbos prie 18-tos gatvės, Cicero, W. Pullmane, Roselande, ant Town of Lake, Englewood'e ir kitose vietose.

Dėlei skubaus rengimo ir nepa-pasidarė jo paties kailyje. O kuokaktino išgarsinimo, žmonių nors it met dažnota, kad suvažiavime yra skaitlingai renkasi, bet, be abejo-

PINIGAI

Geriausiai, greičiausiai ir pigiausiai

Persiuočia Pinigus į Lietuvą-Rusiją ir visas dalis svieto ir parduoda Sifkortes

A. OLSZEWSKIO BANKA

3252 South Halsted St. CHICAGO, ILL

MILDA-TEATRAS

3138-42 So. Halsted St.

Turi geriausią pasisekimą. Kas nakt pilnas žmonių.

Kodėl?

Todėl, kad duoda geriausius vaidinimus už pigiausias kainas. Už 5c čia pamatysite gražią Teatrą, kaip vidurmiestyje už 50c.

Kainos šioms dienoms 5c ant balkono, 10c žemiau. Subatom ir nedėliom 10c balkonas, 15c žemiau.

Prasideda 7 valandą kas vakarą. Subatom ir nedėliom 2 val. po pietų. Jei nori linksmam praleisti valandą liūso laiko, tai ateik.

MILDOS-TEATRA.

PHONE CROVER 4247

Dr. J. JONIKAITIS

MEDIKAS IR CHIRURGAS

4611 So. Aslan Ave., Chicago.

Naujas Savaitin's Laikraštis

"ATEITIS"

"Ateitis" yra bepartijinis laikraštis, tarnaujantis jaunimo ir kultūros reikalams. Tarpinė daugybė įvairiausių žinių. Didelio formato, 8 pusl. Kaina tik \$1.50 metams, o 85c. pusl. metui.

"Ateitis" išleidinėja bendrovė, inkorporuota ant \$25,000. Dabar laikas užrašyti "Ateitį". Reikalaukite vieno numerio pažūrėjimui uždyk.

Adresuokite taip:

"ATEITIS"

366 W. Broadway,

SO. BOSTON, MASS.

PILNAI DARBO VISIEMS.

Kodėl esi nenaudingas, jeigu su mažais išskaisiais gali išmokyti gerą amatą? Kur tik tinka ten gali darbu turėti ir būti pats ant savęs ponu. Išmokys barzdasukutystės, busi liuosas visoj pasauli. Išmokykite-o gausite visas smulkmenas dovanai. Nossokoff Barber, Hairdressing ir Manicuring Mokykla, 1202 Penn ave., Pittsburgh, Pa. Seniausi ir atskančiausi mokykla apilinkėje. Pasiklausk žmonių.

Mes duodame visokius darbus jų tieskaičiams.

Parsiduoda:—Pulkiausias Locomobile Limosinas, 6 cilindrai, 50 arklių apėkos, 7 pasazleriams, brangių sių darbo, geriausias padėjimas, taip kaip naujas. Kaitavo \$6,750, parsiduoda už \$1,800. Turintis šį automobilį gausa pirmenybę visuose pagrabuose, parodose ir t.t.

Taipgi parsiduoda Welch Detroit 7 pasazlerių touring automobilis gerame padėjime, tvirta mašinerija, gali važiuoti kad ir prastaisiais keliais. Kaitavo \$3,500, parsiduoda už \$500. Atsilauskit pas

DR. KULIS,

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill

Telephone Yards 1532.

Ar skaitot seniausią ir rimtą populiariskai-moksliską mėnesinį laikraštį "LAISVOJI MINTIS"?

Laisvoje Mintyje kas mėnesis telpa straipsnių iš įvairių mokslų, politikos, religijos, sociologijos ir socialio klausimų sričių.

Laisvoji Mintis tarnauja Amerikos lietuviams jau penkis metus. Laisvoji Mintis yra labai didelio formato magazinas ir trumpoje ateityje mano dar padidėti.

"Lais. Min." kaina metams \$2.00. Pusl. metui 1.00. Pavienis numeris 20c. Siųsk 20c kad ir krasaženkliais, tuoj gausi "Laisvosios Minties" vieną numerį. Adresas:

"LAISVOJI MINTIS"

2627 Calumet Ave. Chicago, Ill.

APSIGYVENK KOLONIJOSJE SU SAVO VIENGENDIAIS.

Slinkimas prie žemių iš po nukiraty miškų, Arkansas ir Louisianoje jau prasidėjo. Apisgyvenimai prasidėjo per keletą tautyčių. Mažas įmokės- tis nupirks Tamstai gerą plotą, ant kurio Tamsta gali pragyventi iš pat pradžių. Žemės parsiduoda nuo \$12 ir iki \$15 už akrą. Du valsiu į metą yra užauginamu. Klausite ir vištos atneša katavias pinigūs. Darbas pri- augina visko tiek, kiek tik galėsi suvalgyti. Reikalauk pinigų išaiškinimų, rašydamas pas L. M. Allen P. T. M. Rock Island Lines, Room 718 La Salle Station, Chicago.

LIGONIO ŠEIMYNOS PADEJIMAS JEI JISAI NEPRIGULI PRIE

S. L. A.

Visi lietuviai rašykite prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kur galite apsaugoti savo gyvastį ant \$150 iki \$1000 ir priegtam, mokėdami po 30 c. į mėnesį, gaunate iš S. L. A. po \$6.00 į savaitę pašalpos.ligoje.

Reikalaudami informacijų, kreipkitės šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS, S.L.A. Sekr.

307 W. 30th St., New York City.

Dabar Jau Galima

Atvažiuot iš Lietuvos

ir į Lietuvą.

Sifkortes atvažiuoti iš Archangelso į Chicago kaštuoja \$71.00

Išvažiuoti iš Chicago į Petrogradą (Peterburgą) \$64.60

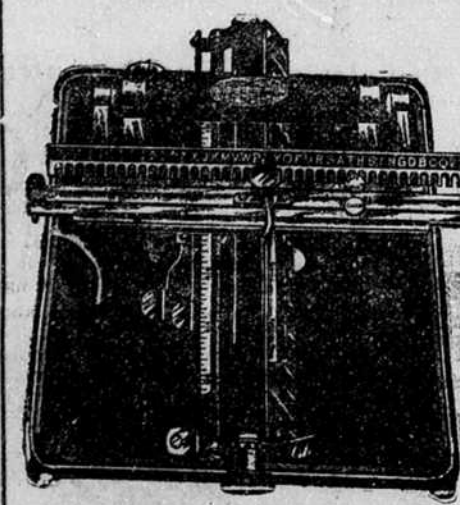
Kelionė ima tik 13 dienų per vandenį.

Sifkortes ir pasportus gausite

A. Olszewskio Bankoje

3252 So. Halsted St. Chicago.

Rašomos Mašinos.

gu prisijungėme uždyk.

Agentams ir perkupčiams, perkant kelias mašinas, duodam gerą nuosimtį.

Reikalaudami adresuokite šitaip:

LIETUVA PUBLISHING CO.,

3252 So. Halsted str.,

Chicago, Ill.

Geriausi Kariotojai, Tėvyneje

niems. Gaukite jo iš savo apėkos, įgiję savo išsilavinimą Vokietijos universitetuose. Čia jie yra mokiniai išvystyti savo kum kaip ir gėta. Tarp gerų dalykų, įgiję išsilavinimą profesorų patariamų, yra vidutiniskais vartojimas sėklyko ir apy- nių alaus kaip

ALMA MATER

Sisai nesulyginamas alus yra psekė 50 metų alaus darymo žinojimo, paremtu pavardina 20to šimtmčio įstaiga. Tai yra geriausias alus iš visų, kurie yra pagaminti iš geriausių medžių ir apynių, augančių pasaulyje. Užsisakykite dešį šūdėn. Telefonuokite Calumet 5401 ir 5402. McAvoy's Malt Marrow yra specialė sutaisa iš sėklyko ir apynių sveikatai įgyti ir atgaivinti. Butins tonikas ligoniams ir se- MCAVOY BREWING CO., CHICAGO, ILL

LOTAI GERIAUSIOJE VIETOJE.

Pietrytinis kampas Emerald ave. ir 33-cios gatvės, 48 pėdos plotis, 125 pėd. ilgis. Tinka visokiam bižnui. Parsiduoda už \$3,500.00

2236 So. Union ave. Lotas 25x125.

Parsiduoda už \$950.00

3012 Emerald ave. \$650.00

3020 Emerald ave. \$675.00

3024 Emerald ave. \$675.00

3040 Emerald ave. \$700.00

Parsiduoda ant lengvų išmokės- čių.

Ar jūs žinote, kad šitie lotai, yra tris syklius vertesni už lotus ant Ked- zio ave. ir 38-tos gat., už kuriuos ten moka žmonės po \$800.00

A. OLSZEWSKI BANK,

3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

AR NORI UKĘ PIRKTI?

Juigu nori ukę pirkti patogioj vie- toj ir geros žemės už nužemintą kainą, tai neatbutinai greitai rašyk laišką prašydamas plačių paaiškinimų apie žemes Rusk County, Wisconsin. Lietuvių ukininkų kolonijoje. Antraštas:

D. B. Pratapas,

H.wkins, Wis.

PIGIAI PARSIDUODA.

2 filiatų medinis namas (2957 East 81st st.) Chicago's dalyje Cheltenham (arti 81-mos gat. ir naujojo bulvario). Įtaisyta gas- zas, toiletai, tvartas, gražūs kie- mas, papuoštas medžiais. Gy- venk vienam filiate ir imk randą už kitą filiatą. Kaina \$2,500.

Mažas įmokėjimas, likusioji dalis taippat, kaip randa. Kreipkis ar rašyk:

A. OLSZEWSKI BANK,

3252 S. Halsted st., Chicago, Ill.

MOKYKIS BARBERYSTES.

Mes išmokiname šio lengvo, šva- raus ir greitai išmokamo amato į ke- lias trumpas savaites; geriausi iron- gimai; ekspertai mokina; įrankiai su- teikiama; darbas kiekvienam žmogui; ateikite pamatyti mus arba rašykite uždyk gaunamoms informacijoms.

BURKE BARBER SCHOOL,

P. O. 610 W. Madison st., Chicago, Ill.

Teleskopai ir Stereoskopai.

Vieno Teleskopo kaina 75c., o 5 verčių \$3.45, bet perkant sykiu, parduodam viską už \$3.20. Katalogo Teleskopų, Stereoskopų ir visokių knygų prisijungėme uždyk.

Reikalaudami adresuokite šitaip:

LIETUVA PUBLISHING CO.,

3252 So. Halsted str.,

Chicago, Ill.

DIDŽIAUSIS Amerikoje "LIETUVOS" Knygynas.

"LIETUVOS" IŠLEISTOS KNYGOS:

1219 Kada ir Kokią Budą Gali Sytieta Pasibaigti?	35
1220 Kaip Gyvena Augmesys?	50
1221 Kiek Senovės Graikai ir Romėnai.	35
1250 Nematomai Priešai ir Draugai žmonių.	30
1256 Oras, Vnduo, Sviiesa ir Šiluma.	40
1261 Paėjimas Organisko Sviesto.	35
1271 Senų Gadynių Išnykų Gyvi Sutvėrimai.	\$1.00
1299 Žvėrys ir žmogus. \$1.00. Apdaryta.	\$1.25
1311 Airija. Lapai iš istorijos Airijos.	15
1335 Chinija. Iš istorijos Chinų.	35
1349 Ethnologia arba Mokslas apie žemės Tautas.	\$2.00
1358 Gadynė Sijektos Viespatavimo Lietuvoje.	\$1.50
1360 Gyvenimo Mokykla. \$1.25. Apdaryta.	\$1.50
1380 Istorija Abėla. Tomas I. \$1.00. Apdaryta.	\$1.25
1382 Istorija Suvenyčių Valtijų Šiaurinės Amerikos.	\$1.00
1383 Istorija Chicago's Lietuvių. \$1.00. Apdaryta.	\$1.50
1386 Iš Muzikos Srities.	10
1387 Iš Mano Atsiminimų. 75c. Apdaryta.	\$1.00
1419 Kultura ir Spauda.	45
1428 Lenkai Lietuvoje.	15
1435 Lietuvių Pratevėliai Maseje Azijoje.	\$1.25
1480 Rašto Istorija. \$1.00. Apdaryta.	\$1.25
1510 Tikėjimų Istorija. Apdaryta.	\$5.00
1511 Trumpa Senovės Istorija. \$1.00. Apdaryta.	\$1.25
1600 Aple Turty Išdirbimą.	35
1605 Aukos Karės Dieviui.	10
1660 Kaip žmonės su Ponais Kovėjo.	10
1668 Ko Mums Reikia Pirmiausia?	20
1680 Labdarybė Pirmiausia ir Dabar.	10
1690 Moteris ir Jos Vėta žmonių.	15
1709 Priedelis prie Lietuviškojo Klausimo.	10
1730 Tautiškos Politikos Knygneilis.	10
1863 Auginimas ir Maitinimas Mažų Kudikių.	10
1884 Džiova ir Alkoholis.	10
1900 Hygiene. Daktariška Knygelė.	35
1954 Pamatas Visokiam Reformui.	30
2001 Angliškos Kalbos Vadovėlis.	25
2038 Kaip Rašyti Laiškus, Lietuviškoje ir Angliškoje Kalbose.	75
2055 Lithuanian Self-Instruction.	50
2084 Rankvedis Angliškos Kalbos. \$1.25. Apdaryta.	\$1.50
2085 Rankvedis Gromatų Rašymui.	35
2131 Arithmetika. Knyga išsimokiniui Rokundų.	25
2241 Gamtos Pajegos. 50c. Apdaryta.	25
2266 Koks Privalo Buti Valkų Auginimas?	20
2398 Žinynas. Knyga žinių. \$1.50. Apdaryta.	\$2.00
2401 Deklamacija ir Sceniskoji Mimika.	10
2458 Tikri Juokai. Lietuvių Pasilinksminimai.	50
2496 Lietuviškas Sapninykas. 50c. Apdarytas.	70
2606 Naujas Pilnas Orakulas. \$2.50. Dručiuose apdaruose.	\$3.00
2616 Paslaptys Magijos bei Spiritizmo.	50
2632 Sviesto Pabaiga.	10
2653 Kalendorius "Lietuvos" 1896 metams.	05
2617 Tikyba ar Mokslas?	50
2629 žydų Likimas Gudijoje.	05

NB. Ant sekančių knygų perkupčiama duodame tokį pat rabatą, kaip ir ant "Lietuvos" išleisti.

128 Iš Gyvenimo Samojėdų.	10
266 Olga Liubotavičiūtė.	10
296 Po Priedanga šventenybės.	25
325 Patkulis. Politiska tragedija.	25
1274 Spėka ir Medega. \$1.50. Apdaryta.	\$2.00
1988 Tikras ženybinis Gyvenimas.	25
2120 Žodynėlis. Angliškal-Lietuviškas.	30
2191 Trumpa Geografija.	25
2590 Dangaus Augstumas ir žmogaus Senumas.	15
2593 Dievas, Dangus ir Pragasas.	10
2596 Gyvenimas sv. Tėvo Popiežiaus Benedikto IX.	25
2626 Valiės Kristaus pas Popiežių.	05
2895 Biblija.	\$2.50

MAŽI AUKSO ALTORELIAI.

2901 Mažas Aukso Altorelis.	50
2902 " " "	60
2903 " " "	\$1.00
2904 " " "	\$1.25
2905 " " "	\$1.00
2906 " " "	\$1.50
2907 " " "	\$1.75

BREVIORERIAI.

2912 Breviorėlis.	30
2914 " " "	70
2915 " " "	90
2916 " " "	45
2917 " " "	60
2918 " " "	\$1.00

Taipogi "Lietuvos" Knygyne randasi visokių svetimų spaudų Lietuviškos Knygos, išleistos Amerikoje ir Europoje.

Agentams ir perkupčiams duodame gerą nuosimtį.

Reikalaudami Katalogo, kurį prisijungėme uždyk, arba siųsdami užsakyką į pinigus, adresuokite šitaip:

LIETUVA PUBLISHING CO.

A. OLSZEWSKI, Pres.

3252 SO. HALSTED ST.,

CHICAGO, ILL.

VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ PIGUMAS!

Mes nesame bankieriai, bet mes garantuojame Tamstai suče- dyką 50% ant Tamstos pinigų, nusiperkant sau drabužius pas mus. Vy- ramams ir vaikams padarome ant orderio naujus siutus nuo \$30.00 iki \$50.00 už pusę kainos. Truputėlį nesiotus nuo \$25.00 iki \$60.00 ant orderio darytus siutus parduodame po \$5.00 ir brangiau. Naujas ir truputėlį dėvėtas kelnės nuo \$1.00 ir brangiau, Valkų siutai \$2.50 iki \$7.50. Skrynios ir valyzai.

S. GORDON,

1415 SOUTH HALSTED STREET

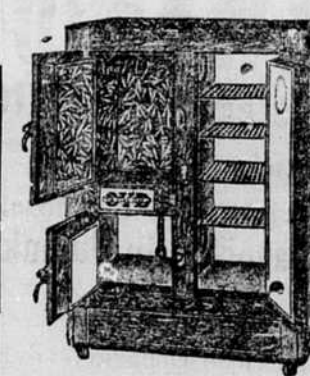
CHICAGO, ILL.

Storas atdaras kasdien ir vakarais iki 9 val. Subatomis esti atdaras iki 11 val. vakare. Nedėliomis—iki 6 val. vakare.

So. Halsted Furniture House

3224-26 So. Halsted St.

Didžiausia Lietuviška Naminių Rakandų (Furniture) Krautuė Chicagoje.

Pasėnės, sugedęs maistas ken- kia sveikatai. Vasaros metu ne- atbutinai reikia turėti ledaunę (Ice Box), kad maistas nesu- gestų. Mes turime didelį pasi- rinkimą gerai padirbtų ledaunių ir dabar jas parduodame labai pigiomis kainomis.

Kiekviena motina nori sveika- tos savo mažiesius kudikiams. Geriausias budas palaikyti kudi- kių sveikatą, tai tyras saulėtas vasaros oras.

Nusipirkę pas mus kudikiams vežimėlį (Baby Carriage), lengvai ir parankiai galėsite kudikius išvežti ant tyro oro. Vežimėlius mes dabar parduodame nužemintomis kainomis

Krautuė atidaryta vakarais: Utarninkais, Ketvergais ir Subatoms.

South Halsted Furniture House

Telephone Drover 700

3224 So. Halsted St. Chicago.

SIUTAL.

Dabar laikas pirkti dailias dra- panas, ir pigiai. Dienos yra gra- žios. Koznam miela išvažiuoti į laukus pasibovinti. Dar mie- liaus yra, jeigu turi gražų siutą išvažiuoti. Kainos labai žė- mos, ir koznas gali nusipirkti. Siutai \$28, \$26 ir \$25 dabar \$19.75

Taipgi turime daug siutų nuo \$5.00 iki \$20.00

Pasiskubink, kolei pasi- rinkimas dar geras.

Štoras Atdaras

Vakarais

Utarninke, Ketverge, Su- batoj, Nedėliomis ligi pietų.

Bridgeport Clothing Co.

3246-3248 So. Halsted St.

Chicago, Ill.

Bell System

Tamstos Agentas Kiekvie- name Ofise

Kiekvienas Bell Systemos Telefonas yra tamstos agentu kiekvieno telefono prenumeratoriaus namuose, kurių savi- ninką tamsta gali paverst savo kostu- mieriumi arba klijentu.

Kiti turi puikias pasekmes už pigų mo- kėstį per šitą tarpininkystę—kodėl ne tamsta?

Atmink, kad kuomet telefonuoji, labai retai negauni greitaus ir atydaus atsilie- pimo iš tamstos biznio šaltinių, arba drau- gijinių pažinčių. Vartok Bell vietinės ir tolimos distancijų linijas.

Chicago Telephone Company

Bell Telephone Building

Official 100

A. OLSZEWSKIO BANKA

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Seniausia ir tvirčiausia Lietuviška Banka Chicagoje.

Isteigta 1893 metuose.

Valdo kelesdešimt bagočiausių Budinku ant Bridgeporto.

PRIMA pinigų taupinimui nuo vieno Dolario iki didžiausių sumų ir moka už juos 3 procentą metams.

SKOLINA pinigų pirkimui ir statymui namų Chicago mieste.

PERKA ir parduoda namus ir lotus ir stato kitiems namus ir štorus ant lengvų išmokėsių.

PERKA ir parduoda Morgečius ir Bondsus, nešančius 4, 5 ir 6 procentą.

ATVAŽIAVUSIEMS Chicago išskoluoja jų pinigų, paliktus kitose bankose.

ISMAINO ruskus pinigų ant amerikoniškų ir amerikoniškų ant ruskių.

SIUNČIA pinigų į Lietuvą, Rusiją ir visas dalis svieto pigiai ir greitai.

PARDUODA šifortas ant visų linijų ir parupina nuo Rusijos konsulio pasportus važiuojantiems Lietuvon, Rusijon.

BIZNIERIAMS duoda Čekių knygeles, su kuriais tai čekiais jie apmoka algas, bilas ir visokias kitas išmokėsių. Čekiai yra praktiškiausias ir lengviausias budas vedimo rokundų biznyje. Joris biznierių be bankos čekių negali šiandien atsakančiai savo biznį vesti.

PADARMO Dovernantist ir visokius kitus rejentališkus raštus gerai ir pigiai.

PARSAMO Bankines Skryneles (Boxes) saugiai įrengtoje Bankoje, prie kurios nė vagis, nė ugnis negali prieiti.

Lietuviai iš kitų miestų ir farmų gali šioje Bankoje atlikti savo reikalus per laiškus. Rašykite adresu:

A. OLSZEWSKI BANK

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Atvažiauvusius iš KITUR MELDŽIAME aplankyti ir mūsų Banką.

BANKOS VALANDOS:

Utarinkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro.
Panedėliais, Seredomis ir Pėnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.
Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

Mokiname Angliškai

Visose dalyse Amerikos ir Kanados

Vienintelis mokykla, kurioje kiekvienas gali išmokti Anglišką kalbą, labai trumpame laike, šios mokyklos naujais ir tobuliausiais metodais. Mokymai per laiškus, visose dalyse labai maiti, atlyginimai; teipjuo kiekvienas ir vakarais. Jūsų nori išmokti greitai Anglišką kalbą, atleik ar rašykite laiškus šiuo adresu:

American School of Languages

1741 W. 47th Street, Chicago, Ill.

Lietuviškų Knygų Krautuvis

Mylėtojai gerų knygų, norinti išlavinti savo protą ir išsimokinti Anglišką kalbą, kviečiami pirkite KNYGAS iš mano krautuvis. Čia gaunama visokios lietuviškos knygos, taipgi Angliškos ir lenkiškos ant užsakymo. Scenos mylėtojų rateliai indami komplektus, s. v. gauna papiginta kaina. Krautuvis adara kas vakaras.

13 kitų miestų atsiųskusiems, pasiunčiu katalogą dykai. Adre:

M. J. DAMIJONAITIS
901 West 33rd St., CHICAGO, ILL.

F. P. Bradchulis

Attorney & Counselor at Law

Lietuviai Advokatas

30 N. LaSalle St., Chicago, Ill.

Stock Exchange Bldg., Rooms 1107-1114

Telephone Franklin 1178

Gy. 3112 S. Halsted St., arti 31-m

Telephone Yards 3159

LIETUVIŲ LIUTERONŲ ATYDAI

Iš priežasties europinės karės

dabar negalima gauti jokių kny-

gų iš Europos. Bet mes da turime

po keletą lietuviškų liuteroniškų

maldaiknygių ir giesmių knygų sa-

vo krautuvis, ir pas pas mus da

galite jų gauti.

Todėl, kurie reikalaujate minė-

tų knygų, tai pasiskubinkite, kol

jų turime, nes šioms išsibaigus, ne-

gausite niekur, kol karė nepasi-

baigs. Rašykite umai, o prisiųsime

katalogą.

LIETUVA PUB. CO.,

3252 S. Halsted str., Chicago, Ill.

Telefonas Humboldt 4532

Dr. G. M. Glaser

Siuomi apreiškiu pagodotai visu-

menel, jog esu seniausias gydytojas

ant Bridgeporto, praktikuojant per 22

metus, perkėliau savo ofisą ir gyven-

mą į savo looną namą po numeriu

3149 S. Morgan St.

Kertė 32-ros gatvės.

Telefonas Yards 687.

Mano ofisas aprūpintas naujausiais

budais gydymo. Visus ligonius steng-

siuosi užganėdinti kaip ir lig šiol.

Pasitikėdamas, jog gerbiama publika

ir toliau mane remis, esiu namie ant

kiekvieno pareikalavimo diena ir nak-

tį. Esu specialistas ligose vaikų, mo-

tery ir vyrų ir užsėdintose ligose.

Darau visokią operaciją.

Liekuosi su pagarba

Dr. G. M. Glaser

3149 S. Morgan St.

Kertė 32-ros gatvės.

Jau Išėjo Iš Spaudos

MILŽINIŠKAS VEIKALAS

TIKĖJIMŲ ISTORIJA

Visas veikalas sudaro 1086 puslapius gražaus ir lengvai skaitomo rašto. Knyga yra papuosta skaitlingais piešiniais, kurie palengvina skaitymą ir padaro jį daug vaizdingesniu.

Šią milžinišką knygą parašė, bendradarbiaujant visai eilei kitų mokslininkų, žinomasai visame pasaulyje mokslininkas D. P. Chantepie de la Saussaye. Lietuvių kalbon vertė J. Laukis.

Šioje knygoje skaitytojas ras pilną apžvalgą visų tautų tikėjimų-religijų, pradedant nuo seniausių amžių ir baigiant dabartiniais laikais.

Skaitydamas Tikėjimų Istoriją, suprasi, kaip žmogus laipsniškai tobulinosi savo tikėjimiskose pažvalgose, kol galop nepriėjo prie dabartinių tikybų. Tikėjimų Istorija yra veidrodžiui, kuriame aiškiai, kaip ant delno, matai žmogaus dvasios plėtojimosi kelius. Negalima suprasti žmonijos vystymosi, jeigu nežinai, kaip išsivystė tikyba. Tą gi galima kaip sykis sužinoti šioje naujoje Tikėjimų Istorijoje.

Tikėjimų Istorija yra milžiniškiausias lietuviškai parašytu veikalas toje šakoje.

Knyga yra didelio formato, gražiais tvirtais apdarais, nugara ir kampai skuros, sonai audimo, aukso titulu ant nugaros.

Kaina tikta \$5.00. Sulyginus su veikalo didumu ir jo svarba, kaina yra be galo maža.

Kiekvienas skaitantis save apviestu ir norintis būti inteligentišku lietuviu privalo butinai perskaityti šią knygą.

Reikalavimus Siųskite Antrašu:

Lietuva Publishing Company

A. OLSZEWSKI, Pres.

3252 So. Halsted St.,

CHICAGO, ILL.

KATALIKŲ

AMERICOS
LIETUVIŲ DIENRASTIS

KATALIKŲ

VISUOMENES,

Literatūros ir Politikos iliustruotas laikraštis

Amerikos Lietuvių Dienraštis "KATALIKAS" paduoda vėliausias žinias apie karą ir visokius ateitimus pasaulyje. Visuomet pilnas indomų straipsnių.

Dienraštis "KATALIKAS" eina tautiškal-krikščioniškoje dvasioje.

DIENRAŠČIO KAINA:

Metams	\$5.00.
Pusmet	3.00.
Trima mėnesiai	1.75.
Vienu mėnesiui	1.25.
Europoje metams	7.00.

Praneškite savo adresą, o gausite pasijurimui vieną numerį valut.

TAIPPAT UŽLAIKOMA

Didžiausia Knygų ir Muzikos Krautuvis

REKLAUJITE KATALOGO

Rašydami laiškus ir siųsdami pinigų vienas adresuokite šitaip:

TANANEVICZ PUBLISHING COMPANY

ALB

3249-53 South Morgan Street
CHICAGO, ILL., U.S.A.

ALB

Canal 2119
DR. A. YUŠKA
LIETUVIS GYDYTOJAS
1749 SO. HALSTED ST CHICAGO, ILL.
CORNER 18th STREET

EVEŠKIO Prekybos ir Kalbu
Dieninė ir Vakarinė **MOKYKLA**
MOKINAMA:
Angli kalba nauja pradios iki augščiausio lygio
Aritmetika
Algebra
Geometrija
Politiška Ekonomija
G. Leveskis, Vėdejas Mokyklos
3106 So. Halsted St., Chicago.

DU-KART NEDELINIS LAIKRASTIS

Eina jau 25 metai

Utarinkamais ir Pėnyčiomis

Prenumerata metams \$2.50

„ „ „ „ pusmeti metų \$1.25

Adresuokite taip:

W. B. BOCKZOWSKI CO.,

Mahanoy City, Pa.

GERA PROGA!

Crematika Angliškos kalbos mokytisbe mokytojo (apdaryta) \$1.00

Valku Draugas arba kaip mokytoją \$1.50

Naujas Budas mokytiis rašyti be mokytojo \$1.00

Aritmetika mokytisbe rašyti be mokytojo \$1.00

Politiška Ekonomija mokytisbe rašyti be mokytojo \$1.00

Kas atsisus išlirps šitą apgarsinimą "Lietuvos" ir \$1.00 per money order, tai gaus visas 4 knygas 00c. pigiau.

P. Mikolainis

Box 62 New York City

Phone Drovers 2082
DR. K. DRANGELIS
LIETUVIS DENTISTAS
VALANDOS: nuo 8 ryto iki 9 vakaro
4 po pietų nuo 7 iki 9 vak. Nedėliomis pagal antrą.
3251 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Priešais A. Olszewski Banką

NAUJAS ISRADIMAS.

Jeigu reikalaujate saugios spynos, kurios niekas negalėtų atrakinti, tai rašykite laiška lietuviškai pas mus, o mes prisiųsime naujo išradimo be raktnių spynų aplinkraštį su paveikslais. Iš kurio gausite plačiai tiksliai noti kaslink mūsų naujo išradimo be raktnių spynų.

Rašydami laiška pas mus, rašykite lietuviškai ir pdekite markę dėl atsakymo, adresuokite šitaip:

SECURITY PADLOCK CO.,

648 W. 31st St., (Dept. A) Chicago, Ill.

Joseph J. Elias, Savininkas

4600-4602 S. Wood St., Chicago.

Prilimame pinigų į Banką užėdėsimui nuo vieno dolario ir daugiau

ir mokame, trečia procentą ratomis ant metų.

Siunčiame pinigų į visas svieto dalis pigiai, greitai ir tiesiogiai.

Ar svetimų žemių pinigų malneme, perkame ir parduodame. Parduodame šifortas ant visų linijų ir krajų ir iš krajaus, taipgi tiklietas ant geležinkelio po visą Ameriką ir Europą.

Mūsų Banka išdirba visokius raštus ir dokumentus visose kalbose ir duoda rodą lietuviams visokiuose atsitikimuose ir reikaluose ypatingai ir per laiškus. Tik kreipkitės viršminėto antrašči.

Rusiškas Lietuvos Rejentališkas Biuras

GERIAUSIAI PADARO:

Rusiškas Dovernantist, Aktus pirkimo, pardavimo, išradavimo ir kitam pervedimo žemės ar užkės Lietuvoje-Rusijoje. Parupina pasportus išvažiuojantiems Lietuvon-Rusijon ir visokius kitus rejentališkus raštus padaro gerai, greitai ir pigiai. Išskoluoja dailes, skolas ir pinigų, paliktus Rusiškose Bankuose.

Visokiuose reikaluose Informaciją suteikia dykai.

Dėl informacijos Chicagoje kreipkitės asabiškai, o iš kitų miestų raštų, adresuojant:

LIETUVOS REJENTALIŠKAS BIURAS

3252 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Biuro Valandos

Nuo 8 ryto iki 6 vakaro. Utarinkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

Dr. O. C. HEINE

DENTISTAS

OFISAS-Kampas 31 ir So. Halsted gat.

(gyvenamasis virš ofiso) 31 CHICAGO, ILL.

***** Tel. Canal 5395 *****

J. G. Mezlaizskis

Generalis

Kontorolis ir

Namų Statėjas.

2302 S. Leavitt St. Chicago

Tel. Canal 4052

Dr. A. K. Rutkauskas

2302 S. Leavitt St. Kampas 23-šios gat.

CHICAGO, ILL.

Tel. YARDS 1532

Dr. J. KULIS

Lietuviai Gydytojas ir Chirurgas

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Speciališkai gydo limpančias, užsėdintusias ir paslaptingas vyrų ligas

D-re Maria Dowiat-Sass

Moterų ir vaikų ligų specialistė

Ofisas

1725 West 18th Street

Tarp Paulina ir Wood gat.

Phone Canal 1203

Valandos:

11:00-6:00 iki 12:00 val. ryto

11:00-7:00 iki 9:00 val. vak.

Nedėlioms

nuo 9:00 iki 12:00 val. ryto

Rezidencija

5208 W. Harrison Street

Tel. Austin 737

Valandos:

dietai iki 9:00 kiekvieną rytą